

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 66 (6343) | 22 сакавіка 1939 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

21 сакавіка закончыў сваю работу

XVIII з'езд Усесаюзнай

Комуністычнай партыі (большэвікоў)

XVIII З'ЕЗД УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКОЎ)

ПАВЕДАМЛЕННЕ КАМІСІІ XVIII З'ЕЗДА ПА РАЗГЛЯДУ ПАПРАВАК І ДАПАЎНЕННЯЎ ДА ТЭЗІСАУ ДАКЛАДА ТАВ. ЖДАНАВА І УНЯСЕННЮ ЗМЯНЕННЯЎ У ТЭКСТ СТАТУТА ВКП(б)

ДАКЛАДЧЫК—СТАРШЫНЯ КАМІСІІ ТАВ. ЖДАНАУ

Тав. Жданаў зрабіў паведамленне аб рабоце камісіі, створанай з'ездам для разгляду паправак і дапаўненняў да тэзісаў аб змяненнях у статуте ВКП(б) і для ўнясення змяненняў у тэкст статута ВКП(б).

Камісія лічыць неабходным высавіць групы спачувальчых, улічальчых, што інтэлігенту спачувальчых быў створан у перыяд, калі быў закрыт прыём у партыю. Партыя мае магчымасць папоўніць свае рады за лік перадавай часткі беспартыйнага актыва, аб'ядноўвае вакол сабе, профсаюзаў, комсомола, кааператыву, Асававічкі і іншых грамадскіх арганізацый працоўных.

Уносяцца тры істотныя папраўкі або дапаўненні да раздзела аб членах партыі, іх правах і абавязках. Устаноўляецца, што ў партыю прымаюцца асобы, якія дасягнулі 18-гадовага ўзросту. Статутнае працаванне да ўступлення ў партыю аб прадстаўленні водзвы грамадскай арганізацыі, дзе яны працавалі ці працуюць, адмяняецца. Пры абмеркаванні пытання аб прыёме ў партыю прысутнасць рэкламных членаў не абавязкова.

Камісія прапануе,— паведамляе тав. Жданаў,— дадаць новы абзац да пункта 5-га тэзісаў у такой рэдакцыі:

— Да зацверджання абком, крайком, ЦК нацкомпартыі рашэння аб выключэнні з партыі, партыйны білет астаецца на руках у члена партыі, і ён мае права наведваць партыйныя сходкі. Аб выключэнні члена партыі абком, крайком, ЦК нацкомпартыі публікуе ў месцовым партыйным друку з указаннем прычыны выключэння, а таксама публікуе аб аднаўленні выправіна выключэння.

Уносяцца дадаткі аб стварэнні ў райкомах, гаркомах, акругоках, абкомах, крайкомах і ЦК нацкомпартыі ваенных аддзелаў, на абавязку якіх ляжыць дапамога ваенным органам у справе пастанові ўчыту ваеннаабавязаных, арганізацыі прызыву, набліжэнні ў вышадку ваіны, у справе арганізацыі праінтэгрнай абароны і т. д.

У 4-ты раздзел рэвалюцыйнай часткі тэзісаў «Аб цэнтральных арганізацыйных партыі» ўносяцца 17-ты пункт. Ён змяняе існуючы статутны парадак, згодна якому Камісія савецкага кантролю намячаецца з'ездам партыі, і ўстанаўляе, што фарміраванне Камісіі савецкага кантролю павінна адносіцца да кампартыі савецкіх органаў.

Ставіцца на абмеркаванне дапаўненне аб тым, што ў перыяд партыйных арганізацый, якія налічваюць менш 100 камуністаў, могуць стварыцца партыйныя групы на брыгадах, агрегатах прадпрыемства і т. п. У буйных прадпрыемствах і ўстановах, якія налічваюць звыш 500 членаў і кандыдатаў партыі, могуць, у кожным асобным выпадку з дазволу ЦК ВКП(б), стварацца заводскія камітэты партыі з прадстаўленнем цэхавых партарганізацый гэтых прадпрыемстваў праваў перыядных партыйных арганізацый.

Прапануецца ўнесці новы IX раздзел статута ВКП(б): «Партыя і комсомол». Гэтым раздзелам прадугледжваецца, што ўсю работу ВЛКСМ праводзіць пад непасрэдным кіраваннем ВКП(б). Члены ВЛКСМ, якія з'яўляюцца членамі або кандыдатамі партыі, выбываюць з комсомола, калі яны не займаюць кіруючых пастов у комсомольскіх арганізацыях. Комсомольскія арганізацыі павінны быць актывнымі праваднікамі партыйных дырэктыв ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва. Яны маюць права шырокай ініцыятывы ў абмеркаванні і паставіні перад адпаведнымі арганізацыямі ўсіх пытанняў работы прадпрыемства, калгаса, саўгаса, устаноў, з'яўляюцца з задачай ўстанавіць неадходна ў дзейнасці апошніх і аказанні ім неабходнай дапамогі ў палепшэнні работы.

Нарэшце, камісія прапануе ўвесці з'ездам прэкт асобнай пастановы з'езда аб кандыдатах у члены партыі, на якую асоба, прынятыя ў кандыдаты партыі да XVIII з'езда, праходзяць кандыдзкі стаж на агучных паставах, г. зн. адзін год.

Выходзячы з прынятых камісіяй паправак і дапаўненняў да тэзісаў, камісія распрацавала тэкст статута Усесаюзнай Комуністычнай партыі большэвікоў. Тав. Жданаў зачытае з'езду прэкт статута ў новай рэдакцыі, прынятай камісіяй.

— Такі тэкст статута,— зазначае сваю прапову тав. Жданаў,— прапануем мы на разгляда XVIII з'езда Усесаюзнай Комуністычнай партыі большэвікоў.

З'езд аднагалосна, пад бурны апладысменты, прыняў у канчатковай рэдакцыі тэзісы даклада тав. Жданава аб змяненнях у статуте ВКП(б), яе пастанову з'езда, і зацвердзіў новы статут ВКП(б).

ПАВЕДАМЛЕННЕ КАМІСІІ XVIII З'ЕЗДА ПА РАЗГЛЯДУ ПАПРАВАК І ДАПАЎНЕННЯЎ ДА ТЭЗІСАУ ДАКЛАДА ТАВ. МОЛАТАВА „АБ ТРЭЦІМ ПЯЦІГАДОВЫМ ПЛАНЕ РАЗВІЦЦА НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ СССР“

ДАКЛАДЧЫК—СТАРШЫНЯ КАМІСІІ ТАВ. МОЛАТАУ

Таварыш Молатаў уносіць на зацверджанне з'езда партыі папраўкі і дапаўненні да тэзісаў аб трэцім пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР, распрацаваныя выдзеленай з'ездам камісіяй.

Таварыш Молатаў указвае, што з разданага дэлегатам тэкста паправак і дапаўненняў, рынатых у камісіі, відав, што камісія вельмі ўважліва аднеслася да кожнага пункта тэзісаў і ўнесла нізкая ўдакладненняў і паправак да іх. Я павінен агаварыцца,— паведамляе таварыш Молатаў,— што ні адной прынцыпальнай папраўкі не было ўнесена і ў гэтых адносінах тэзісы астаюцца без якіх-бы то ні было змяненняў. Але абмеркаванне тых прапанов, якія былі высунуты на з'ездзе і перад з'ездам, дало магчымасць унесці рад важнейшых паправак, якія ўдакладняюць і палепшаюць тэзісы.

Далей таварыш Молатаў уносяцца на самых істотных папраўках, якія ўнесены ў тэзісы.

На вытворчай праграме асобных галін прамысловасці ўносяцца такія змяненні: Выпуск паравозаў (магістральных) у апошні год пяцігодкі павялічваецца на 250 адзінак і таварных вагонаў (у агульным вылічэнні) на 30 тыс. адзінак.

Праграма здабчы вугалю ўзрастае на 13 млн. тон і, такім чынам, вугальная прамысловасць у апошнім годзе пяцігодкі павінна даць 243 млн. тон вугалю. Палепшэнне таксама праграма на вытворчасці цементу і паперы. У рэзультаты ўсіх гэтых паправак сярэнь годвы прырост усяй прамысловай прадукцыі павялічваецца з 13,5 проц. да 14 проц. За трэцю пяцігодку агульны рост прамысловай прадукцыі будзе роўны не 88 проц., як намячалася ў тэзісах, а 92 проц.

Павялічваюцца затраты на новае будаўніцтва. На прамысловасці, якая вытварае сродкі вытворчасці, аб'ём капіталаўкладанняў павялічваецца з 86,8 млрд. рублёў да 93,9 млрд. руб. на прамысловасці, якая вытварае прадметы шырокага спажывання,— з 16,5 млрд. рублёў да 18 млрд. Аб'ём капіталаўкладанняў на транспарту ўзрастае на 1,5 млрд. рублёў, на сельскай гаспадарцы—на 400 млн. рублёў. У гэтым аб'ёме капітальных работ на народнай гаспадарцы ўстанаўляецца ў размеры 192 млрд. рублёў, замест 180 млрд., як прадугледжвалася ў тэзісах.

У заключэнне ад імені камісіі таварыш Молатаў уносіць дапаўненне да апошняй часткі тэзісаў—аб калгасным будаўніцтве. Тут задачы заключаюцца ў далейшым усмярэнні арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні сельскагаспадарчых арцель, у развіцці і ўмацаванні грамадскай уласнасці калгаса, у развіцці калгасных жылгалоўчых ферм, грамадскіх пабудов, грамадска-страховых фондаў і іншых відаў калгаснай уласнасці. Гэта з'яўляецца асновай далейшага ўздыму сельскай гаспадаркі і матэрыяльна-культурнага ўзроўню жыцця калгаснага сялянства.

Неабходна ўзмацніць барацьбу з парушэннямі статута сельскагаспадарчых арцель, не дапускаць незаконнага распаўсюду прыватнага гаспадарства, прыватных зямельных участкаў і жылгалоўчых асобных калгаснікаў, што вядзе да парушэння існасці калгаса, пераходзіць да ўмацавання калгаснай дысцыпліны. Неабходна далейшае ўмацаванне калгаснай дысцыпліны і ўмацаванне адпаведнай выхавальчай работы сярод усяй масы калгаснікаў, павышэнне прадукцыйнасці працы і захвочванне лепш працуючых калгаснікаў, а таксама шырока пераход да арганізацыі звынаў у калгасах.

У інтэрэсах далейшага ўмацавання дысцыпліны, падняцця прадукцыйнасці працы і павелічэння даходнасці калгасаў на кожнага калгасніка, таксама як у мэтах далейшага развіцця прадукцыйнасці, павелічэння тавараў у краіне і снабжэння прамысловых прадпрыемстваў рабочымі кадрамі з калгаснікаў, неабходна дабіцца таго, каб калгасы сістэматычна адпускалі калгаснікаў на работу ў прамысловыя прадпрыемствы, у першую чаргу тых, якія мала скарыстоўваюцца на рабоце ў калгасе, маюць мала прададзён і таму з'яўляюцца лідэрамі для калгаса.

Гэтае важнае дапаўненне да тэзісаў па пытанню аб рабоце з калгасамі,—таварыш таварыш Молатаў,—нашым адпавядае абмеркаванню на з'ездзе пытання аб калгасах, і я прапаную прыняць яго.

З'езд аднагалосна зацвердзіў папраўкі і дапаўненні, прапанаваныя камісіяй. Старшынстваю таварыш Андрэеў ставіць на зацверджанне з'езда тэзісы даклада таварыша Молатава з прынятымі папраўкамі і змяненнямі. З'езд аднагалосна зацвердзіў трэці пяцігадовы план развіцця народнай гаспадаркі СССР. Зал бурна апладырэ. Усе ўстаюць, раздаюцца воклічы «ура!». Доўга не змаўчае авалы.

САСТАУ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б), ВЫБРАНАГА XVIII З'ЕЗДАМ ВКП(б)

ЧЛЕНЫ ЦК ВКП(б)

1. Андрэеў А. А.	37. Любавін П. М.
2. Андрэянаў В. М.	38. Маленкоў Г. М.
3. Анцэловіч Н. М.	39. Малышэў В. А.
4. Багіраў М. Д.	40. Мануільскі Д. З.
5. Бадаў А. Е.	41. Меркулаў В. Н.
6. Бенедзіктаў І. А.	42. Меркулаў Ф. А.
7. Берыя Л. П.	43. Мехліс Л. З.
8. Баркоў Г. А.	44. Міхай А. І.
9. Будзёны С. М.	45. Міцін М. Б.
10. Буланін Н. А.	46. Міхайлаў Н. А.
11. Бурмістанна М. А.	47. Молатаў В. М.
12. Ванінаў Б. Л.	48. Нікіцін В. Д.
13. Вахрушэў В. В.	49. Нікалава К. І.
14. Вазнесенскі Н. А.	50. Пераў Н. М.
15. Варашылаў К. Е.	51. Перухін М. Г.
16. Вышыньскі А. Я.	52. Панамарэнка П. К.
17. Дэвінскі Б. А.	53. Пасірэбшэў А. Н.
18. Данской В. А.	54. Паспелаў П. Н.
19. Ефрэмаў А. І.	55. Пацімкін В. П.
20. Жданаў А. А.	56. Рогоў І. В.
21. Задзючэнка С. Б.	57. Седзін І. К.
22. Захароў С. Е.	58. Сиварцоў Н. А.
23. Зверзёў А. Г.	59. Сталін І. В.
24. Землячка Р. С.	60. Тевасян І. Т.
25. Кагановіч Л. М.	61. Тімашанка С. К.
26. Кагановіч М. М.	62. Фадзееў А. А.
27. Калінін М. І.	63. Хрушчоў Н. С.
28. Карніц Л. Р.	64. Шахурын А. І.
29. Каротчанна Д. С.	65. Швернін Н. М.
30. Касыгін А. Н.	66. Шкіратаў М. Ф.
31. Кузнецовы Н. Г.	67. Штарн Г. М.
32. Кузнецовы Н. Г.	68. Шчарэнка Е. А.
33. Кулін Г. І.	69. Шчэрбакоў А. С.
34. Літвін М. М.	70. Юсупаў У.
35. Ліхачоў І. А.	71. Яраслаўскі Е. м.
36. Лазоўскі С. А.	

КАНДЫДАТЫ ў ЧЛЕНЫ ЦК ВКП(б)

1. Алесасаў А. М.	35. Кулакоў П. Х.
2. Антонаў Д. І.	36. Ланцонаў А. Д.
3. Аруцінаў Г. А.	37. Макараў І. Г.
4. Багаў С. І.	38. Масленнікаў І. І.
5. Бандрэў В. М.	39. Меркулаў К. А.
6. Біруноў Н. І.	40. Неважын Н. І.
7. Байцоў І. П.	41. Нікіцін І. Ф.
8. Вейнберг Г. Д.	42. Паўлаў Д. Г.
9. Власаў І. А.	43. Пачыноў Г. Н.
10. Гвішынін М. М.	44. Патолічэў Н. С.
11. Гоглідзе С. А.	45. Палікоў П. С.
12. Горнін А. Ф.	46. Папоў Г. М.
13. Громаў Г. П.	47. Пронін В. П.
14. Гусараў Н. І.	48. Расцвігін Г. С.
15. Дзеназоў В. Г.	49. Саўчанка Г. К.
16. Дзеназоў М. Ф.	50. Самахвалаў А. І.
17. Даронін П. І.	51. Селзэнь А. І.
18. Дуброўскі А. А.	52. Сергееў І. П.
19. Жаважаннаў В. Г.	53. Сердзюк З. Т.
20. Жамчужына П. С.	54. Смушкевіч Я. В.
21. Жураўлёў В. П.	55. Соснін Л. А.
22. Зотаў В. П.	56. Старасцін М. І.
23. Ігнатаў Н. Г.	57. Старчанка В. Ф.
24. Ігнацьёў С. П.	58. Сторажанэў Я. В.
25. Ісмаілаў А. Б.	59. Фелікена Н. В.
26. Карташоў К. К.	60. Фралкоў А. А.
27. Кафтаў С. В.	61. Халкоў І. С.
28. Качалін К. І.	62. Чарквінскі К. Н.
29. Кабулаў Б. З.	63. Чарнаўскаў Б. Н.
30. Кавалёў М. П.	64. Чунянаў А. С.
31. Калыбаннаў А. Г.	65. Шагімарданнаў Ф. В.
32. Камароў П. Т.	66. Шапанінаў Б. М.
33. Конеў І. С.	67. Штынаў Т. Ф.
34. Круглоў С. Н.	68. Яццоў В. В.

САСТАУ ЦЭНТРАЛЬНАЙ РЕВІЗЫЙНАЙ КАМІСІІ, ВЫБРАНАЙ XVIII З'ЕЗДАМ ВКП(б)

1. Абдурахманнаў А.	26. Лаўрэнцьеў П. В.
2. Андрэенка А. А.	27. Літун Н. І.
3. Аношын І. С.	28. Лабанаў П. П.
4. Байцоў В. І.	29. Луцін С. Г.
5. Булатаў В. С.	30. Любімаў А. В.
6. Вагаў А. В.	31. Мельнікаў А. Н.
7. Владзімірскі М. Ф.	32. Мішакова О. П.
8. Волкаў А. А.	33. Мішчанка Г. К.
9. Грэнава Н. Г.	34. Маскутаў П. Г.
10. Дзенасенка В. М.	35. Мургаў І. В.
11. Дукоўскі С. С.	36. Огароднікаў Г. П.
12. Ігнацьёў С. Д.	37. Пірузан А. С.
13. Ізотаў Н. А.	38. Пратапопаў Д. З.
14. Кабаннаў А. Ф.	39. Саджа А. Н.
15. Кануннікаў М. Я.	40. Сілінін Г. П.
16. Квасаў М. Е.	41. Скрыннікаў С. Е.
17. Кіселеў В. А.	42. Смірноў П. В.
18. Кіселеў К. В.	43. Сцепаненка І. Л.
19. Крыванос П. Ф.	44. Суслаў М. А.
20. Кудраўцоў А. В.	45. Тарасаў С. Н.
21. Кузнецовы І. А.	46. Ундасынаў Н.
22. Кузнецовы Ф. Ф.	47. Худай-Бергенаў Л.
23. Куліеў Т. І.	48. Цанава Л. Ф.
24. Кулатаў Т.	49. Чубін Я. А.
25. Курбаннаў М.	50. Шаталін Н. Н.

ВЫБАРЫ КАМІСІІ ПА ЗМЯНЕННЮ ПРАГРАМЫ ВКП(б)

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАВ. АНДРЭЕВА

Таварышы, на чацвертай пункту парадку дня — выбарах камісіі па змяненню праграмы ВКП(б), я маю сказаць, на даручэнні ЦК ВКП(б), наступнае:

Як вядома, XVI з'езд партыі прыняў рашэнне і даручыў ЦК ВКП(б) перапрацаваць праграму ВКП(б). Але з'езд не выбраў тады праграмай камісіі для выпрацоўкі праекта новай праграмы.

Няма чаго даказваць, што існуючая праграма нашай партыі ўжо не адпавядае тым змяненням, якія адбыліся ў СССР з часу яе прыняцця ў 1919 годзе. Наша праграма адстае ад нашых дасягненняў. А між тым вядома, што праграма павінна ставіць уперадзе нашых дасягненняў, яна павінна кіраваць партыю ўперад для заваявання таго, што яшчэ не заваявана.

У сувязі з гэтым ЦК ВКП(б) прапануе з'езду выбраць камісію па перапрацоўцы праграмы ВКП(б) і абавязвае яе прадставіць на бліжэйшым з'ездзе партыі праект новай праграмы. Восем таварышам, тая прапанова, якую ўносіць ЦК ВКП(б) на разгляда з'езда.

Ці ёсць жадаючыя ўзяць слова па прапанове, унесенай ЦК, або жадаючыя ўнесці свае прапановы?

Галасы: Няма.

Андрэеў (старшынстваючы). Тады дазваляе галасаваць. Хто за тое, каб прыняць прапанову ЦК ВКП(б) аб выбарах камісіі па перапрацоўцы праграмы партыі, прашу падняць карткі.

Прашу апусціць.

Хто супроць? (Няма).

Хто ўстрымаваецца? (Няма).

Прапанова ЦК ВКП(б) прынята аднагалосна. (Апладысменты).

Андрэеў. Уносіцца наступная прапанова аб персанальным саставе камісіі па перапрацоўцы праграмы.

Перш за ўсё, уносіцца прапанова выбраць старшынёй камісіі па перапрацоўцы праграмы тав. Сталіна. (Бурныя, доўга не змаўчалыя апладысменты, якія пераходзяць у авалы, воклічы «ура!»).

Андрэеў (старшынстваючы). Дазволяе галасаваць. Хто за тое, каб выбраць таварыша Сталіна старшынёй камісіі, прашу падняць карткі. (Апладысменты).

Прашу апусціць. Хто супроць? Устрымаўся? Прапанова прымаецца аднагалосна. (Усе ўстаюць, бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авалы, воклічы «ура!»).

Членамі праграмай камісіі прапануюцца наступныя таварышы ў алфавітным парадку: Андрэеў, Багіраў, Бенедзіктаў, Берыя, Вазнесенскі, Варашылаў, Вышыньскі, Данской, Жданаў, Калінін, Кагановіч Л. М., Каротчанна, Лазоўскі, Маленкоў, Мануільскі, Мехліс, Міхай, Міша, Молатаў, Паспелаў, Сиварцоў, Хрушчоў, Швернін, Шчэрбакоў, Юсупаў і Яраслаўскі.

Ці ёсць іншыя прапановы па саставе камісіі?

Галасы: Няма.

Андрэеў. Дазволяе галасаваць, як персанальна ці ў цэлым?

Галасы: У цэлым.

Андрэеў. Хто за тое, каб зацвердзіць названы састаў праграмай камісіі, прашу падняць карткі. Хто супроць? Устрымаўся? Састаў камісіі зацверджваецца аднагалосна.

САСТАУ КАМІСІІ ПА ЗМЯНЕННЮ ПРАГРАМЫ ВКП(б), ВЫБРАНАЙ XVIII З'ЕЗДАМ ВКП(б)

1. Сталін (старшыня)	10. Жданаў	19. Міцін
2. Андрэеў	11. Калінін	20. Молатаў
3. Багіраў	12. Кагановіч Л. М.	21. Паспелаў
4. Бенедзіктаў	13. Каротчанна	22. Сиварцоў
5. Берыя	14. Лазоўскі	23. Хрушчоў
6. Вазнесенскі	15. Маленкоў	24. Швернін
7. Варашылаў	16. Мануільскі	25. Шчэрбакоў
8. Вышыньскі	17. Мехліс	26. Юсупаў
9. Данской	18. Міхай	27. Яраслаўскі

XVIII З'ЕЗД ВКП(б) 21 САКАВІКА ЗАКОНЧЫЎ СВАЮ РАБОТУ

Заключнае пасяджэнне з'езда 21 сакавіка праходзіла пад старшынствам тав. Андрэева.

Слова прадстаўляецца тав. Шверніку для аглашэння рэзультатаў выбараў Цэнтральнага Камітэта ВКП(б), кандыдатаў у члены Цэнтральнага Камітэта ВКП(б), членаў Цэнтральнай рэвізыйнай камісіі. Можна смела сказаць, што за ўсю сваю гісторыю ні на адным з'ездзе партыя не меў яшчэ такой найважнейшай аднадуш-

насна пры выбарах, не бачыла такой партыйна-дэмакратычнай адданасці і баявой згуртаванасці, як на XVIII з'ездзе ВКП(б).

Гэтае аднадушнае галасаванне з'езда з'яўляецца лепшым сведчаннем моцнасці, адданасці і маналітычнасці нашай партыі, як ніколі згуртаванай вакол свайго ЦК ВКП(б), вакол таварыша Сталіна для пераможнай барацьбы за перамогу камунізму.

Парадак дня XVIII з'езда ВКП(б) вычарпаны. Работа з'езда закончана.

Тав. Андрэеў аб'яўляе XVIII з'езд партыі закрытым.

«Няхай жыве наша слаўная большэвіцкая партыя!»

«Няхай жыве таварыш Сталін, ура!» — усклікае тав. Андрэеў.

Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авалы і выклікаюць на пачынальных мовах: «Няхай жыве таварыш Сталін!».

«Вялікаму Сталіну—ура!» — магутным

XVIII з'езд Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

ПРАЦЯГ РЭЗАЛЮЦЫІ XVIII З'ЕЗДА ВКП(б) ПА ДАКЛАДУ тав. МОЛАТАВА

г) У чорнай металургіі закончыць будаўніцтва Магнітагорскага камбіната ў складзе 6 домаў і двух блюмінгаў, Ніжне-Тагільскага і Пётрушка-Забайкальскага заводаў, Амурстальбуду, Запарожсталі, Азбесталі, Брыварожскага, Нова-Маскоўскага бэхакатальнага, Нова-Уральскага і Нікопальскага трубных заводаў. Пачаць будаўніцтва новых металургічных заводаў на Паўднёвым Урале (на Халілаўскіх і Бакальскіх рудых) і ва Усходняй Сібіры, завода зварных труб на Урале, аднаго трупнапракатнага завода ў Сібіры і трубаліцейнага завода ў пэнтры. На базе скарыстання лому і металадыходаў разгарнуць будаўніцтва невялікіх пераборчых заводаў для мясных патрэбнасцей у раёнах Сярэдняй Азіі і Закаўказзя. Для палепшання падрывоткі руд да плаўкі пабудавалі не менш 17 агламеранійных лент. На ўсіх дзючых заводах завяршылі механізацыю працёмкіх работ і шырока ўвядуць аўтаматызацыю вытворчасці. Для палепшання якасці пракату даабсталявалі пракатыя цэхі ўсіх заводаў неабходнымі аддзелачнымі ўстройствамі. Усяго за трэцюю пяцігодку пабудавалі 20 доменных печу і аднавілі тры драўняна-вугальныя доменныя печы на Урале.

Прыступілі да будаўніцтва шахт у раёне Курскіх магінінай амаліі, як дадатковай шахты чорнай металургіі пэнтры, і правесілі падрывоткія мерапрыемствы да будаўніцтва металургічнага завода ў раёне Курскіх магінінай амаліі.

Закончыць прамысловую разведку Атасуўскіх і Параскаўскіх меспадраждняў. д) У калібровай металургіі закончыць будаўніцтва Прыбалхашскага мезеплавільнага камбіната, Сярэдне-Уральскага і Блывінскага камбінатаў. Разгарнуць будаўніцтва Джэзказганскага, Алмалыкскага мезеплавільных камбінатаў, а таксама свічковых і цынкавых заводаў на Алтаі. Увесці ў дзеянне Уральскіх алюмініевых камбінат, алюмініевы завод у Кандалакшы і Кудбасе і прыступілі да будаўніцтва іншых алюмініевых заводаў. Увесці ў дзеянне Тіксвінскі гілэзіевы завод, Паўднёва-Уральскі і Паўночны нікелевы камбінаты. Пачаць будаўніцтва раду новых прадпрыемстваў па вытворчасці свінца, цынка, вольфа, вальфрама і малібдэна. Пабудавалі заводы калібровага пракату і біметала, а таксама па перапрацоўцы алюмініевых і магнезійных сплаваў.

е) У хімічнай прамысловасці разгарнуць будаўніцтва новых серна-кіслотных заводаў, галоўным чынам, на базе скарыстання адыходных газаў каларовай металургіі і электрастанцый, тукавых камбінатаў, содавых заводаў, заводаў сінтэтычнага каучука і шпанных заводаў з уводам у дзеянне 13—15-ці заводаў СК, 9 кордных і 16 шпанных заводаў, раскванціраваных на краіне. Пабудавалі 2 заводы штурчанага вадкага нафта, 2 рэгенератарныя заводы, 15 рэгенератарных пяхі пры шпанных заводах і 2—3 заводы асбеставаых вырабаў.

Стварыць вытворчую базу, якая-б поўнасьцю забяспечвала перапрацоўку каучукавога. ж) Спінніць завод цэменту з Еўрапейскай часткі СССР ва Усходняй раёне і рэспублікі Сярэдняй Азіі, для чаго пабудавалі новыя цэментныя заводы сярэдняй і невялікай магутнасці ўсяго на 4,8 мільёна тон, у тым ліку ў раёнах Далёкага Усходу, Сібіры, Казахскай ССР, рэспублікі Сярэдняй Азіі і на Урале.

з) Разгарнуць геолога-разведчыныя работы, якія-б забяспечвалі прамысловыя запасы сыравіны дзючых і будучыяся ў трэцію пяцігодку прадпрыемств і стваралі пераходчыя на наступныя годны рэзервы новых прамысловых запасаў на ўсіх раёнах Саюза.

и) У леснай прамысловасці закончыць будаўніцтва і ўвесці ў дзеянне Салаімаўскі, Кандалажскі, Камскі, Марыйскі, Браснаўскі, Саламаўскі, Архангельскі, Любоўскі, Комамоўскі, Ботласкі цэлолозна-папяровыя камбінаты і фабрыку газетнай паперы ў раёне Кірова. Разгарнуць будаўніцтва новых цэлолозна-папяровых, лесахімічных, фанерных, дрэвапрацоўчых прадпрыемстваў і заводаў гідроліза драўніны. Прадугледзець быстрое развіццё лесазагатавак у паўночных і паўночна-заходніх раёнах Еўрапейскай часткі Саюза, на Урале і на Далёкім Усходзе. Узмацніць магутнасць лесапільна-дрэваапрацоўчай прамысловасці на Еўрапейскай Поўначы, у Сібіры, на Далёкім Усходзе. Спінніць завод лесу з Сібіры ў Еўрапейскую частку Саюза.

к) У лёгняй прамысловасці ўвесці ў дзеянне новыя баваўняна-папяровыя фабрыкі ў Барнаўле, Новасібірску і ў Кудбасе, а таксама ажыццявіць будаўніцтва невялікіх прадзінных фабрык у старых тэкстыльных раёнах для ліквіданні дыспарорных паміж прадзіннем і ткацтвам, увесці ў дзеянне другую чаргу Ташкенцкага баваўняна-папяровага камбіната, Ленінсканскую прадзінную фабрыку, Кіеўскі і Семіпалаўскі суконныя камбінаты, заводы гумавы папярэжы ў Калініне і штучнай скуры ў Казані. Разгарнуць будаўніцтва новых тэкстыльных фабрык у рэспубліках Сярэдняй Азіі, у Заходняй Сібіры і Казахскай ССР, а таксама будаўніцтва раду новых трыкатажных і чучоных фабрык, невялікіх ільняных камбінатаў, суканых

заводаў, абутковых і шаўковых фабрык і прадпрыемстваў шпальнай тэры.

л) У харчовай прамысловасці поўнасьцю закончыць будаўніцтва і ўвод у дзеянне мясакамбінатаў у Орску, Ангельске, Улан-Удэ, Іркуцку, Хабароўску, Сverdлаўску, Іванава, Палыцьку, Куйбышэве, Днепраўтроўску, Варашылаўградзе, Ашхабадзе, Сталінабадзе; цукровых заводаў у Елань-Калена, Жэрэўцы, Советскі (Курская вобласць), Алма-Аце, Нова-Троіцку, Гнівані (Вінніцкая вобласць), Шполе (Кіеўская вобласць) і аднаго цукравага завода ў Армянскай ССР. Пабудавалі рад новых спіртавагаў, маслазаводаў, заводаў агушчонага і сухаго малака, кандзіперскіх і чайных фабрык. Разгарнуць будаўніцтва новых мясакамбінатаў сярэдняй магутнасці, цукравагаў, хлебазаводаў і халадзільнікаў, табачных фабрык і малавараных заводаў.

У рыбнай прамысловасці павялічыць марскі рыбалоўны флот і закончыць будаўніцтва рыбных камбінатаў у Юмсамольску, Хабароўску, Маскве і ў Муйнаку; халадзільнікаў — у Балхашы, Мангістау, Ахтарэ, Соўгавані, Пётраўлаўску-на-Камчатцы і 20 дробных халадзільнікаў у ДВБ; суднаверфэй — у Мурманску, Нікалаўску-на-Амуры і Пётраўлаўску-на-Камчатцы, Охонка і Аниска як Наркаматам рыбнай прамысловасці, так і краёвымі і абласнымі арганізацыямі.

м) У мясцовай прамысловасці і промкамеранцы разгарнуць будаўніцтва дробных прадпрыемстваў на базе мясцовай сыравіны і мясцовага паліва.

н) У гарадскім будаўніцтве забяспечыць разгортванне работ па жыллеву будаўніцтву і па добраўраджанню гарадаў і прамысловых пэнтраў. Пабудавалі новыя вадарыводы ў 50 гарадах, каналізаваны — у 45 гарадах, трамвай — у 8 гарадах.

Развіць газіфікацыю гарадской гаспадаркі. Павялічыць лік новых трамвайных вагонаў на 2.900 адзінак, забяспечыўшы вытворчасцю 4-восных вагонаў навіянай канструкцыі для Масквы, Ленінграда, Кіева і іншых буйных гарадоў СССР. Асабліва ўвагу звярнуць на развіццё гарадскога і міжгародняга аўтадарожнага, павялічыўшы лік аўтабусаў на 27 тыс. адзінак, і максімальна развіць прымяненне таксі, пасажырскіх і грузавых. Расшырыць у Маскве, Ленінградзе, Кіеве і іншых вялікіх гарадах грабейбусны рух і ў адпаведнасці з гэтым павялічыць вытворчасць трабейбусаў, у прыватнасці, арганізаваць масавы выпуск двухвалюных трабейбусаў.

Забяспечыць далейшае развіццё і рэканструкцыю Масквы і Ленінграда ў адпаведнасці з прынятымі планами. Закончыць будаўніцтва трэйяй чаргі метро ў Маскве.

Закончыць к канцу трэйяй пяцігодкі асноўныя будаўніцтвы работы па абудаванню Палаца Советуў.

о) У галіне сельскай гаспадаркі ажыццявіць будаўніцтва 1.500 МТС як за кошт новых, так і за кошт разбуйнення старых МТС. Забяспечыць неабходную рамонтную базу для трактараў, камбайнаў і іншых сельскагаспадарчых машын. Разгарнуць у саўгасах будаўніцтва жыллягалоўчых будынкаў у размерых поўнага забяспечвання ўтрымання жылля.

Па ірыгацыі і меліярацыі закончыць усе пачатыя работы па буйнаму ірыгацыянаму і асушальнаму будаўніцтву: Вахш, Балхіда, Невіннамыскі канал, Мургабскі азас. Прыступілі да будаўніцтва абвядальнай сістэмы ў Залазжожы. Умацаваць вытворча-тэхнічную базу ў сельскай гаспадарцы раёнаў заўсукі.

п) Пабудавалі сетку новых зернавых элеватараў і сляду на агульную магутнасць звыш 10 мільёнаў тон прадуктаў, забяспечыўшы поўную ліквідуючы ўжо ў першай палавіне трэйяй пяцігодкі захоўвання хлеба ў бунтах.

5. У мэтах паскарэння тэрмінаў будаўніцтва і ўводу ў дзеянне вытворчых магутнасцей, а таксама раскванціравання новых прадпрыемстваў па асноўным эканамічным раёнах краіны, XVIII з'езд ВКП(б) патрабуе рашучай барацьбы з гігантанскай і будаўніцтва і шырокага пераходу да пабудовы сярэдняй і невялікай прадпрыемстваў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі Саюза ССР. У прамысловым будаўніцтве не дапуская пабудовы прадпрыемстваў з празмерна-вузкай спецыялізацыяй і арганізацыі кааперываванне прадпрыемстваў унутры эканамічных раёнаў.

З'езд звяртае ўвагу на неабходнасць рашучага ўнярэння ў практыку снаражных метадаў будаўніцтва, для чаго патрабуецца развіццё будаўнічай індустрыі, усмярленае ўмацаванне тэрытарыяльных будаўнічых арганізацый, ператварэнне будаўнічай індустрыі з адстаючай у перадавую галіну народнай гаспадаркі, з шырокім развіццём комплекснай механізацыі і прымяненнем стандартных будаўнічых дэталей і канструкцый, пабудаванні неабходны для гэтага прадпрыемствы.

Для выканання наметанай праграмы будаўнічых работ выдзяляць на трэцюю пяцігодку рэспублікаў і прадзінных пэнтраў будаўніцтва на 75 процантаў і зніжэнне кошту будаўнічых работ к канцу трэйяй пяцігодкі на 12 процантаў супроць узраўноўвання канца другой пяцігодкі.

Значнае павелічэнне даходаў налігаснікаў у выніку росту прадукцыйнасці працы ў калгасах, узмацненню ўсіх сельскагаспадарчых культур і павелічэння прадукцыйнасці жыллягалоўчых.

Правядзенне шырокага круга мерапрыемстваў для сур'ёзнага прасоўвання ўперад у ажыццяўленні гістарычнай задачы — падняцця культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа СССР да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы.

Ажыццяўленне ўсеагульнага сярэдняга навучання ў гарадах і завяршэнне ў вёсцы і ва ўсіх нацыянальных рэспубліках усеагульнага сямігадовага сярэдняга навучання з расшырэннем ахвату дзіцей дэсімігатавым навучаннем з тым, каб павялічыць колькасць навучаючыхся ў пачатковых і сярэдніх школах у гарадах і рабочых пасёлках з 8,6 да 12,4 мільёна, а ў сельскіх мясцовасцях — з 20,8 да 27,7 мільёна.

Кантынгент навучаючыхся ў ВНУ і ВТУ падняць да 650 тысяч чалавек з тым, каб галоўна ўвага ў бліжэйшыя годны была звернута на павышэнне якасці вышэйшай асветы.

Павелічэнне сеткі кіноаўтараў, клубуў, бібліятэк, дамоў культуры і чытальняў з шырокай арганізацыяй і павелічэннем у шэсць раз станыянарных і іншых тукавых кіноўстановак.

Значнае ўзмацненне работы па ахову здароўя працоўных, па палепшэнню большай дапамогі, па расшырэнню санітарна-прафілактычных мерапрыемстваў, па аказанню рэжымнай дапамогі рожанінам і расшырэнню дзіцячых больніц, па падняццю аховы працы і арганізацыі рабочага адпачынку і фізкультуры, з павелічэннем дзяржаўных затрат на ахову здароўя з 10,3 мільярда рублёў у 1937 годзе да 16,5 мільярда рублёў у 1942 годзе. Колькасць месц у пастаянных асялях і зніжэнне садах павялічыць у 1942 годзе да 4,2 мільярд супроць 1,8 мільяна ў 1937 годзе.

Узмацненне жыллявага будаўніцтва ў гарадах і рабочых

пасёлках з уводам у дзеянне за трэцюю пяцігодку 35 мільёнаў квадратных метраў новай жыллой плошчы.

2. У мэтах павышэння матэрыяльнага ўзроўню жыцця працоўных забяспечыць у трэйяй пяцігодцы ўсемярне развіццё культурнага саветага гандлю і ў адпаведнасці з гэтым устанавіць:

а) Павелічэнне аб'ёму дзяржаўна-кааператыўнага тавараабароту ў 1942 годзе да 206 мільярдаў рублёў супроць 126 мільярдаў рублёў у 1937 годзе, з павелічэннем абароту сталовых, растаранаў, кафе і буфетаў у два разы.

б) Рост рожнічай дзяржаўна-кааператыўнай гандлёвай сеткі на 38 процантаў з палепшэннем усёй гандлёвай справы (халадзільная гаспадарка, будаўніцтва гандлёвых баз і складаў, дастаўка і завоз тавараў), з асаблівым развіццём у быстра-растучых сельскагаспадарчых раёнах сеткі крам і магазінаў з таварамі, абслугоўваемымі паслужыма бытавыя, рамонтныя і будаўнічыя патрэбы сялян.

3. З'езд вызначае рост народнага даходу за трэцюю пяцігодку ў 1,8 раза і ўстанавіць ў сувязі з гэтым поўную мажымасць забяспечыць растуць даходамі насельніцтва і дзяржавы як патрэбы народнага спажывання, так і дзяржаўныя патрэбы ў развіцці народнай гаспадаркі, умацаванні абароназдольнасці і стварэнні неабходных дзяржаўных рэзерваў.

Велізарны ўздым усіх галін народнай гаспадаркі патрабуе далейшага палепшання ўсёй работы па планаванню народнай гаспадаркі і арганізацыі ўчоту. Цэнтральнай задачай перабудовы планавай работы з'яўляецца арганізацыя правярцы выканання планаў з тым, каб паліраваць узніжэнне дыспарпорцыі ў гаспадарцы, ускрываць новыя рэзервы для выканання планаў і ў адпаведнасці з рэзультатамі фактычнага выканання планаў унесці карэктывы на асобных галінах і раёнах.

З'езд падкрэслівае неабходнасць палепшання бюджэтна-кредытнай работы, далейшага ўмацавання гаспадарчага разліку, узмацнення барацьбы з безгаспадарчасцю, павышэння ўзроўню рэнтабельнасці пажыяй індустрыі і іншых галін народнай гаспадаркі, умацавання саветага рубля на аснове сацыялістычнай вытворчасці, узмацненна развіцця тавараабароту і агульнага ўздыму матэрыяльнага ўзроўню жыцця народа.

У мэтах безумоўнага выканання пастаўленых трэйяй пяцігодковым планам задач XVIII з'езд ВКП(б) патрабуе ад усіх партыйных, саветаў, гаспадарчых і профсаюжных арганізацый:

а) жывой аператыўнасці і дэлаватнасці гаспадарчага кіраўніцтва, сканціраваннага работы работнікаў на правільным падборы кадраў, па штодзённай фактычнай правярцы выканання ўстаноўленых партый і ўрадам заданняў;

б) правільнай арганізацыі заробатнай платы рабочых, майстраў і інжынерна-тэхнічных работнікаў, з палезным матэрыяльным заахвочваннем росту прадукцыйнасці працы;

в) разгортвання сацыялістычнага спаборніцтва і стаханавскага руху з забяспечаннем у прадпрыемствах і ўстановах моцнай працоўнай дысцыпліны і высокай прадукцыйнасці працы ўсіх працоўных.

У калгасным будаўніцтве задачы заключаюцца ў далейшым усмярненым арганізацыяна-гаспадарчым умацаванні сельскагаспадарчай арцыі, у развіцці і ўмацаванні грамадскай уласнасці калгаса, у развіцці калгасных жыллягалоўчых форм, грамадскіх пабудоў, грамадскіх страхавых фондаў і іншых відаў калгаснай уласнасці, што з'яўляецца асновай далейшага ўздыму сельскай гаспадаркі і матэрыяльна-культурнага ўзроўню жыцця калгаснага сялянства. У адпаведнасці з гэтым неабходна ўзмацніць барацьбу з парушэннямі статута сельскагаспадарчай арцыі, не дапуская незаконнага распырвання прыдзяўнага гаспадаркі, прыдзяўнага зямельных участкаў і жылля ў асобных калгаснікаў, што вядзе да парушэння інтарсаў калгаса, перашкаджае ўмацаванню калгаснай дысцыпліны. Неабходна далейшае ўмацаванне калгаснай дысцыпліны і ўзмацненне адпаведнай выхаваўчай работы сярод усёй масы

калгаснікаў, павышэнне прадукцыйнасці працы і заахвочванне лепш прадукчых калгаснікаў, а таксама шырокі пераход да арганізацыі звыяў у калгасах. У інтарсах далейшага ўмацавання дысцыпліны, падняцця прадукцыйнасці працы і павелічэння даходнасці калгаса на кожнага калгасніка, таксама як у мэтах далейшага развіцця прамысловасці, павелічэння тавараў у краіне і снабжэння прамысловых прадпрыемстваў рабочымі кадрамі з калгаснікаў, — неабходна дабіцца таго, каб калгасы сістэматычна адпускаялі калгаснікаў на работу ў прамысловыя прадпрыемствы, у першую чаргу тых, якія мала скарыстоўваюцца на рабоце ў калгасе, маюць мала прападэў і таму з'яўляюцца пажарам для калгаса.

Для ажыццяўлення задач трэйяй пяцігодкі неабходна поўнасьцю ліквідаваць вынікі контррэвалюцыйнага шквоніцтва, шпёна-тракціска-бухарынскіх агентаў фашызма і замежнага капітала, падняць большэвіцкую пільнасць ва ўсёй рабоце па будаўніцтву камунізма і заўсёды памятаць указанне партыі аб тым, што пакуль існуе знешняе капіталістычнае акружэнне, разведкі замежных дзяржаў будуць засылаць да нас шквонікаў, дыверсантаў, шпёнаў і забойцаў, каб псаваць, пакасіць і аслабіць нашу краіну, каб перашкаджаць росту камунізма ў СССР.

Ажыццяўленне вялікіх задач трэйяй пяцігодкавага плана настолькі лёсна звязана з кроўнымі інтарсамі рабочых, сялян і саветаў інтэлігенцыі, што забяспечэнне яго выканання залежыць, перш за ўсё, ад нас — камуністаў і непартыйных большэвікоў-кіраўнікоў, і асабліва ад нашага ўмення арганізаваць працу і падняць камуністычнае выхаванне працоўных. Ад усіх нас, ад кіраўнікоў і радавых рабочых, служачых і калгаснікаў патрабуюцца, у першую галаву, свядомыя адносіны да сваёй абавязкаў, чэсна праца і дапамога адстаючым для таго, каб трэці пяцігодковы план перамог, каб Саветскі Саюз зрабіў новы гігантскі крок на шляху да поўнага таржашча камунізма. У цяперашніх умовах, калі ў СССР безраздельна пануюць сацыялістычныя формы гаспадаркі, сацыялістычная ўласнасць, сацыялістычная арганізацыя працы, калі рашаючае значэнне для поспеху нашай справы набывае камуністычная свядомасць у рабоце на карысць нашай дзяржавы, народа і ўсіх працоўных, — гігантска ўзмацаваць ролю саветаў інтэлігенцыі, якая ўмее па-большэвіцку працаваць, па-большэвіцку заахвочваць за ўздым культурнасці і камуністычнай свядомасці працоўных. Упер, пасля канчатковага ўмацавання палітычных і эканамічных пазіцый сацыялістычнага грамадства ў СССР, рашаюць справу кадры, якія асвоілі тэхніку вытворчасці, рашаюць справу саветаў культурнага саюза, якія ўзначальваюць масы працоўных у іх вялікай барацьбе за поўную перамогу камунізма.

У капіталістычных краінах грамадства ўсё глыбей раз'ядаецца новым сусветным эканамічным крызісам, які выкідае на вуліцу новыя мільёны беспрацоўных, узмяняе ніштоца і распач сярэд пацярпелай капітала масы працоўных. У латэры капіталізма тым заахвочвае фашысцкай краіны з іх унутраным крывавым тэрарам і знешняй імперыялістычнай агрэсіяй, якая прывяла ўжо да другой імперыялістычнай вайны з ухвалам раду краін Еўропы і Азіі і пагражае разліцца далей. Усё гэта беспрэчынна прызнакі ўзмацнення агульнага, невялічмага крызіса капіталізма, паразітычнага ігнана капіталізма, набліжэння яго краху. Тым аднак нашы абавязкі, абавязкі будаўнікоў першага сацыялістычнага грамадства, паспешага ўжо палітычна і эканамічна канчаткова ўстаць на свае ўласныя ногі, поўнага сілі і ўпэўненасці ў сваёй перамозе, нараджаюцца бяздэрасі і веру ў сваё блізкае вызваленне ў працоўных усіх краін. Выкананне трэйяй пяцігодкавага плана будзе лепшым сведчаннем усперамаваючай сілы камунізма ў яго гістарычным спаборніцтве з капіталізмам.

XVIII з'езд ВКП(б) патрабуе ад усіх большэвікоў і ад усіх аднакных справа будаўнікоў камунізма зрабіць усё для таго, каб ішоць больш згуртаваны пад вялікім сцягам партыі Леніна — Сталіна рабочыя, калгаснікаў, інтэлігенцыя для барацьбы за перамогу трэйяй пяцігодкавага плана.

ПІСЬМО ДЭЛЕГАТА

ДРЫСА. (БЕЛТА). Делегат XVIII з'езда ВКП(б), дэпутат Вярхоўнага Савета БССР, двючын орданосец тав. Крупеня прыдзяў працоўным былой Дрысенскай прыбарчай аругі пісьмо, у якім піша:

— На маю голую вылаза найважлівае шчасце. Вінесяла абласная партыйная канферэнцыя выбрала мяне дэлегатам на XVIII з'езд партыі Леніна—Сталіна. Гэтае пісьмо я вам пішу ў вялікай зале Крэмлёўскага палаца, адкуль з трыбуны з'езда на ўвесь свет прагучалі мурны, поўныя глыбіні і яснасці словы нашага любімага Сталіна. Не знаходзіцца слоў, каб перадаць тое захапленне, невыказную

радасць, з якой мы слухалі даклад правадара народаў. Я вельмі шчаслівы, што мне разам з лепшымі людзьмі нашай радзімы прыходзіцца абмяроўваць і вырашаць вялікія сусветна-гістарычныя задачы.

— Мяне вельмі радуе, — піша далей тав. Крупеня, — што Дрысенскі партыйны раён дабіўся значных поспехаў у сельскай гаспадарцы, 12 перадавікоў якога ўзнагароджаны нашым ўрадам. Я ўпэўнен, што вы апраўдаеце гэтую высокую ўзнагароду сваёй большэвіцкай работаю па ўмацаванню калгаснага ладу.

Рабочыя і служачыя Дрысенскай МТС напісалі тав. Крупеню адказнае пісьмо.

— Мы вельмі рады і горды тым, што вы, наш выхаванец, былі батрак, зараз з'яўляецеся дэлегатам XVIII гістарычнага з'езда нашай любімай партыі. Доклад нашага вялікага правадара, мурдэга Сталіна выклікаў у нас новае патхненне, новы прыліў сілы і энергіі. Мы прыкладзем усё нашы сілы, каб ажыццявіць гістарычны ўказаны правадара. Зробім 1939 год годам новых перамог у сельскай гаспадарцы, у барацьбе за 8 мільярдаў пудоў хлеба.

IV. ПЛАН ДАЛЕЙШАГА ПАВЫШЭННЯ МАТЭРЫЯЛЬНАГА І КУЛЬТУРНАГА ўзроўню ПРАЦОўНЫХ ў ТРЭЦЬЯЙ ПЯЦІГОДКІ

Выкананне першай і другой пяцігодкі азначала не толькі велізарны ўздым і сацыялістычнае ператварэнне народнай гаспадаркі разам з умацаваннем абароназдольнасці Саветага Саюза, але і вялікі ўздым матэрыяльна-культурнага ўзроўню народаў СССР.

Трэцяя пяцігодка павінна забяспечыць яшчэ больш высокую завадальненне патраб і запорасў працоўных у неабходных таварах, прадуктах, жыллі, у бытавым і культурным абслугоўванні насельніцтва. Выкананне трэйяй пяцігодкі забяспечыць, апрача таго, новы буйнейшы крок уперад у стварэнні магутнай матэрыяльнай базы для далейшага развіцця прадукцыйнасці сіл, добрабыту і культуры сацыялістычнага грамадства ў СССР. Цяпер справа ідзе не аб вышчэнні беспрацоўя і ліквіданні нішчаты ў вёсцы, — з гэтым мы ўжо справіліся поўнасьцю і заўсёды. Цяпер задача заключаецца ў стварэнні таго-каго добрабыту і павышэння культурнасці працоўных, якія аднаўдаюць узростым запорасў саветага народа, якія недастагальны для самых багатых краін капіталізма і азначаюць пачатак сапраўднага росквіту сіл сацыялізма, росквіту новай, сацыялістычнай культуры.

XVIII з'езд ВКП(б) устанавіць на трэцюю пяцігодку наступныя заданні ў галіне павышэння матэрыяльнага і культурнага ўзроўню рабочых і працоўных вёскі.

1. а) Павелічэнне спажывання працоўных СССР больш, чым у паўтара раза, у адпаведнасці з ростам даходаў рабочых, сялян і служачых.

б) Павелічэнне колькасці рабочых і служачых к канцу трэйяй пяцігодкі на ўсіх галінах народнай гаспадаркі на 21 процант у параўнанні з 1937 годам, сярэдняй заробатнай платы на 37 процантаў і фонда заробатнай платы на 67 процантаў.

в) Павышэнне дзяржаўных расходаў на культурна-бытавое абслугоўванне працоўных гарада і вёскі, г. зн. расходаў на сацыяльнаму страхаванню і затратах дзяржавы па асвете, ахову здароўя, дапамозе многадзетным мацярам і на культурна-бытавое абслугоўванне рабочых і служачых, апрача дзяржаўных затрат на жыллёвае і камунальнае будаўніцтва — да

53 мільярдаў рублёў супроць 30,8 мільярда рублёў у 1937 годзе, — рост большы, чым у 1,7 раза.

г) Значнае павелічэнне даходаў налігаснікаў у выніку росту прадукцыйнасці працы ў калгасах, узмацненню ўсіх сельскагаспадарчых культур і павелічэння прадукцыйнасці жыллягалоўчых.

д) Правядзенне шырокага круга мерапрыемстваў для сур'ёзнага прасоўвання ўперад у ажыццяўленні гістарычнай задачы — падняцця культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа СССР да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы.

е) Ажыццяўленне ўсеагульнага сярэдняга навучання ў гарадах і завяршэнне ў вёсцы і ва ўсіх нацыянальных рэспубліках усеагульнага сямігадовага сярэдняга навучання з расшырэннем ахвату дзіцей дэсімігатавым навучаннем з тым, каб павялічыць коль

XVIII з'езд Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

ЗМЯНЕННІ У СТАТУЦЕ ВКП(б)*

Працяг даклада таварыша ЖДАНАВА на XVIII з'ездзе ВКП(б)

Аб усваенні і прызнанні праграмы партыі

У гэтых высунута неабходнасць адмі-
ціць статутнае паварненне да канца-
даў, уступаючых у партыю, згодна яму
Увоў іх прыёму ставіцца, апрач
прызнання праграмы і статута партыі і
праходжання статутнага кандыдацкага
стажа, таксама усваенне праграмы.

Таварыш Сталін у дакладзе да лютэ-
ска-саваніі Пленуме ЦК ВКП(б) у
1937 г. указаў:

«Каб усвоіць праграму партыі, тра-
ба быць сапраўдным марксістам, правер-
раным і тэарэтычна падрыхтаваным
марксістам. Я не ведаю, ці многі аноў-
дзецца ў нас членаў партыі, якія ўжо
усвоілі нашу праграму, сталі сапраўд-
нымі марксістамі, тэарэтычна падрых-
таванымі і праверанымі. Калі ішч да-
ле па гэтым шляху, то нам прышло-
ся б пакінуць у партыі толькі інтэлі-
генту і наогул людзей вучоных. Ка-
му патрэба такая партыя? У нас ёсць
правераная і вытрымаўшая ўсе выпра-
баваныя ленынска-сталінскае аб'ява-
ў партыі. Па гэтай формуле членам
партыі лічыцца той, хто прызнае пра-
граму партыі, пазіць членскай ўагоны
і працуе ў адной з яе арганізацый.
Зварніце ўвагу: у ленынскай формуле
гаворыцца не аб усваенні праграмы, а
аб прызнанні праграмы. Гэта дзве зус-
ім розныя рэчы. Імя чаго і даказ-
ваць, што праў тут Лянін, а не нашы
партыйныя таварышы, якія дарэмна
балбачуць аб усваенні праграмы. Іно і
зразумела. Калі-б партыя выходзіла з
того, што членам партыі могуць быць
толькі такія таварышы, якія ўжо усвоі-
лі праграму і сталі тэарэтычна падрых-
таванымі марксістамі, то яна не стра-
ла-б у партыі тысячы партыйных гурт-
коў, сотні партыйных школ, дзе член-
наў партыі абучаюць марксізму і да-
памагаюць ім усвоіць нашу праграму.

Зусім ясна, што калі партыя арганізуе
такія школы і гурткі сярод членаў
партыі, то гэта таму, што яна ведае,
што члены партыі не паспелі яшчэ
усвоіць партыйную праграму, не паспе-
лі яшчэ стаць тэарэтычна падрыхтава-
нымі марксістамі.

Усвоіць праграму — гэта значыць умець
яе абгрунтаваць. Прызнаваць праграму —
гэта значыць раздзяляць яе палажэнні,
быць згодным з ёю і быць гатовым яе
абараняць. Ясна, што патрабаваць ад кан-
дыдата усваення праграмы, г. зн. абгрун-
тавання — гэта значыць адлучаць люд-
зей ад партыі. Гэтыя патрабаванні, тэарэ-
тычна правільныя і на практыцы вядуць
да няправільнага палыходу да прымаемых.
Многія кандыдаты апаасаіся павань
зыхав аб перавозе ў члены партыі з-за
бязлі павяржуча палытычнаму экза-
мену, правалімаму в таму-ж, нярэдка,
людзмі невуднімі. На практыцы гэтыя
неабгрунтаваныя патрабаванні вядуць да на-
рушэння асноўных прынцыпаў партыі і
стваралі няўдаснасць і няўстойлівасць у
станавішчы ў многіх членаў партыі.

Вядома, таварышы, гэта не значыць,
што кандыдату забараняецца ўсваіць
праграму за той перыяд, калі ён праход-
зіць кандыдацкі стаж. Але гутарка ідзе
аб статутным патрабаванні да кандыдата.
Ясна, што патрабаваць ад кандыдата
усваення праграмы, гэта значыць адлуча-
ваць людзей ад партыі.

Прызнае праграму і статут партыі,
уплата членскай ўзносаў, работа ў адной
з партыйных арганізацый — вось што
патрабуецца ад члена партыі па статуту.
Выпрабаваная ленынска-сталінскае форму-
ла аб членстве ў партыі не патрабуе ні-
якіх паленіаў. Вось чаму неабходна
адмяніць патрабаванне аб усваенні пра-
грамы, якое ёсць у шмат асаблівым стату-
це партыі.

Аб унутрыпартыйнай дэмакратыі

Таварыш! У сувязі з паваротам у палі-
тычным жыцці краіны, абумоўленым
прыняццем новай Канстытуцыі СССР, пера-
варот партыі ўзніклі новыя задачы. Па-
варот у палітычным жыцці краіны закля-
чаецца ў правядзенні поўнай дэмакратыза-
цыі выбарчай сістэмы, у пераходзе ад
абмежаваных выбараў да ўсеагульных,
ад не зусім роўных выбараў — да роў-
ных, ад многаступенных выбараў — да
прамых, ад адкрытых выбараў — да за-
крытых.

Новая выбарчая сістэма павінна быць
прывесені і сапраўды прывяда да ўзмац-
нення палітычнай актывнасці мас, да
ўзмацнення кантролю мас у адносінах
аргану саветскай ўлады, да ўзмацнення
адказнасці аргану саветскай ўлады перад
народам.

Каб сустрэць паварот у палітычным
жыцці краіны ва ўсёўваенні, партыя павін-
на быць стаць на чале гэтага павароту
і забяспечыць поўнасцю сваю кірую-
чую ролю ў прадстаўленых выбарах
Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўных Са-
ветаў Саюзных рэспублік. Але для гэтага
неабходна было, каб партыйныя аргані-
зацыі самі сталі ў сваёй практычнай ра-
боте да канца дэмакратычнымі, каб яны
праводзілі поўнасцю ў сваім унутры-
партыйным жыцці асновы дэмакратычнага
цэнтралізма, як гэтага патрабуе статут
партыі, каб усе органы партыі з'яўляліся
выбарнымі, каб крытыка і самакрытыка
развіваліся ў партыі ў поўнай меры, каб
адказнасць партыйных арганізацый перад
партыйнай масай была поўнай і каб
сама партыйная маса была поўнасцю актыві-
заваная.

На лютэска-саваніі Пленуме ЦК
было вынесена, што цэлы рад партый-
ных арганізацый у сваёй практычнай ра-
боте скрозь і ўсюды парушаюць статут
партыі і асновы дэмакратычнага цэнтра-
лізма, падмаючы вынікнасць — кан-
тактаный, галасаванне па асобных кандыда-
турах — галасаванне па спіску і т. д.
Неабходна было, таму, перш за ўсё лікві-
даваць антыдэмакратычную практыку
партыйных арганізацый і перабудаваць
партыйную работу на аснове разгорнутай
унутрыпартыйнай дэмакратыі.

У чым сутнасць большэвіцкай унутры-
партыйнай дэмакратыі? Сутнасць больш-
шэвіцкай унутрыпартыйнай дэмакратыі,
як неаднаразова аб гэтым вучыў таварыш
Сталін, зводзіцца да пытання аб сама-
дзейнасці аб актывным удзеле членаў
партыі ў партыйным кіраванні. «Унутры-
партыйная дэмакратыя ёсць палітычна-
актывнасць партыйных мас і ўмацаван-
не адказнасці партыі, умацаванне сімвалі
пролетарскай дысплыліны ў партыі» —
так вучыў таварыш Сталін.

Імяна ў гэтых мэтах партыя ліквіда-
вала меўшыя месца ў практыцы партый-
най работы парушэнні асноў дэмакраты-
чнага цэнтралізма і адказнасці, у аднавед-
насці са статутам партыі, выбарнасць кі-
руючых аргану партыйных арганізацый.

Партыя правяла таксама рад дадатко-
вых мер, якія забяспечваюць правядзенне
паслядоўнай дэмакратычнай практыкі, а
імяна: адмена практыкі кааптанай, за-
барона пры выбарах партыйных аргану
галасавання спіскам, пераход да галасаван-
ня па асобных кандыдатурах, забяспечан-
не за ўсім членам партыі неабмежавана-
га права аб'яду кандыдату і крытыкі
апошніх, устанавленне пры выбарах парты-
іных аргану закрытага (тайнага) галасаван-
ня кандыдату, устанавленне аб-
межаванай перыядычнага склікання та-
расных партыйных актываў, а ў вялікіх
гарадах — таксама і роўных актываў.

Статут павінен адлюстравваць гэтыя
новыя меры прыняцця партыі, правераныя

практыкай, забяспечыўшы далейшае раз-
віццё крытыкі і самакрытыкі, узым ад-
казнасці партыйных аргану перад парты-
інай масай, рост актывнасці партый-
най масы і тым самым спрыяўшы ўза-
раднаму партыі для паспяховага вырашэн-
ня новых задач палытычнага кіравання.

Вядома, што выбары ў Вярхоўны Са-
веты Саюза СССР і Саюзных рэспублік на-
казалі, што партыя дабілася поўнай пера-
могі блока камуністаў і беспартыйных
імяна ў рэзультат перабудовы практыкі
партыйнай работы на аснове правядзен-
ня ў жыццё пачаткаў унутрыпартыйнага
дэмакратызма.

Паслядоўнае правядзенне ў жыццё дэ-
макратычнай практыкі аказала пладатвор-
ны ўплыў на ўсё жыццё партыйных ар-
ганізацый. Вынікам росту актывнасці і
сваёмасці членаў партыі, і адказнасці за
справу партыі, з'яўляюцца пераезд-
дэмакратычнае дыскусіі і рэзультат выбараў
партыйных аргану, якія прадмастравалі
ролі партыйнага дэмакратызма. (Ап-
ладэменты). Па гэтай аснове да ўдзелу
ў жыцці партыі паліліся велізарная
ноўя сіла членаў партыі.

У часе выбараў партаргану ў 1938 годзе
была шырока разгорнутая крытыка дзе-
янасці слаба працаваўшых партыйных ар-
гану. У рэзультат гэтай крытыкі бы-
ла прызнана непаўназначнасць работа вя-
лікай колькасці партыйных камітэтаў і
партаргану прычных партарганізацый,
райкомаў партыі, гаркомаў, абкомаў і
крайкомаў.

У часе выбараў 1938 года ў кіруючыя
партыйныя органы было вылучана многа
новых работнікаў, прычым большая частка
работнікаў упершыню была выбрана ў
кіруючыя партыйныя органы. Гэта — ма-
ляляк. Усяго ўпершыню было выбрана
35 проц. членаў партыйных камітэтаў
партыйных партарганізацый, 41 проц. са-
става райкомаў, 46 проц. састава гар-
комаў, 60 проц. — састава абкомаў, край-
комаў і ЦК нацкомпартыі.

Справаздачныя матэрыялы мясцовых
партыйных арганізацый паказваюць, што
ў абмеркаванні тэзісаў в XVIII партыйна-
м з'ездзе на партыйных сходах прыма-
ўдзел звыш 2-х мільянаў членаў і кан-
дыдатаў партыі. Калі аднаго мільяна ко-
муністаў выступіла ў спрэчках на гэтых
сходах. (Апладэменты).

Таварышы, такой дыскусіі, якая была
перад XVIII з'ездам, наша партыя яшчэ
не мела ніколі. Гэтая дыскусія праходзіла
ў абстаноўцы неабавязна згуртавання і
аднаства нашай партыі, у абстаноўцы
выключнага росту актывнасці членаў партыі.

Кожны прымаўшы ўдзел у дыскусіі
ўвоў свае прапраўкі і прапановы з
пункту гледжання дапамогі партыі, з
пункту гледжання ўмацавання агульна-
партыйнай справы.

Рэзультаты дыскусіі пацвярджалі,
што мы перажываем разросці ўнутры-
партыйнай дэмакратыі, неабавязна ў-
дзям актывнасці і самадзейнасці членаў
партыі.

Работа, праробленая партыяй па аспе-
не вядомых раённаў лютэска-саваніі-
кага Пленума ЦК 1937 г. і ўказанай,
далых партыі на гэтым Пленуме та-
варышам Сталіным, дала свае добрыя ра-
зультаты. Надзялася і ўмацавалася
гэты сувязі кожнага члена партыі з
партыяй і яе работай: кожны член партыі
стаў адчуваць сабе поўназначнасць
аўтаномна, звязанай з агульным калекты-
вам партыі і адказнай за агульнае, за
палае. Гэта ёсць найважнейшы і найка-
штоўнейшы рэзультат развіцця унутры-
партыйнай дэмакратыі.

таксама павінна быць намі адзначана я-
вынік развіцця партыі за апошнія годы. —
гэта тое, што ўмацавалася новыя адносі-
ны паміж кіраўнікамі і масамі; намерна
вырасла дэвер'е мас да кіраўнікоў і іх
узаснана сувязь і блізкасць. Маса пры-
выкла разглядаць кіраўнікоў як сваіх
настаўнікоў, роўных і блізкіх ёй, якія, раз-
ам з тым, адказны перад партыяй, перад
масай, перад народам. Гэта ёсць другі
найкаштоўнейшы вынік работы партыі
за апошнія годы. (Бурныя апладэменты).

Высвад: перабудова партыйна-палытыч-
най работы на аснове паслядоўнага пра-
вядзення ў жыццё пачаткаў большэвіцкай

Аб падборы кадраў, праверцы выканання, вылучэнні новых кадраў партыйных работнікаў

Пераходу да пытанняў перабудовы
партыйнага апарата, падбору кадраў і
праверкі выканання.

Таварыш Сталін у сваім справаздачным
дакладзе на нашым з'ездзе даў вытара-
пальныя выказванні значэння кадраў і
правільнага іх падбору.

«Правільна падбіраць кадры гэта
значыць:

Па-першае, павінь кадры, якія за-
тыць фонд партыі і дзяржавы, даражыць ім,
меч да іх павягу.

Па-другое, ведаць кадры, старанна
вылучаць іх, ведаючы і недахопы кожна-
га кадравата работніка, ведаючы, на
якім пасту могуць лягчы за ўсё раз-
горнутае зольнасці работніка.

Па-трэцяе, класіфікаваць вылучыць
кадры, дапамагаць кожнаму расцуга-
ваць работніка павінна ўвучаць, не шка-
даючы часу для таго, каб пачынаць «па-
вазіцца» з такімі работнікамі і паско-
рыць іх рост.

Па-чвёртае, своечасова і смела вы-
лучаць новыя, малалыя кадры, не ла-
чыць ім перастаіцца на старым месцы,
не лачыць ім застануць.

Па-пятае, расставіць работнікаў па
цестах таім чынам, каб кожны работ-
нік адчуваў сабе на месцы, каб кожны
работнік мог даць нашай агульнай
справе максімум таго, што наогул здо-
лен ён даць на сваіх асаблівых якас-
тах, каб агульны напрамак работы па
расстаноўцы кадраў поўнасцю адпавя-
даў патрабаваннім той палытычнай лі-
ніі, у якой правядзення якой робіцца гэта
расстаноўка».

Гэты таварыш Сталін указаў, у чым
заключэнне іпер заача партыі ў апош-
ніх правільнага падбору кадраў.

«Задача заключэння ў тым, каб
узвільніць поўнасцю ў адны рукі справу
падбору кадраў знізу дэвер'е і павіць
яе на належную навукова, больш-
шэвіцкую вышынню.

Для гэтага неабходна пакончыць з
расчлененнем справы вылучэння, вы-
лучэння і падбору кадраў па розных
аддзелах і сектарах, скаантравалішы
яе ў адным месцы.

Такім месцам павінна быць Упраў-
ленне кадраў у саставе ЦК ВКП(б) і
адпаведны аддзел кадраў у саставе ко-
жнай рэспубліканскай, краёвай і аблас-
най партарганізацыі».

З гэтага пункту гледжання існуючая
арганізацыя партыйнага апарата аказалася
недэмакратычнай.

Згодна статуту партыі для практычнай
работы па ажыццяўленню партыйных ра-
піннаў і паставі і праверкі іх выканан-
ня савета-гаспадарчых аргану і не-
партыйных партарганізацый, у аб-
ме-ма, крайкомаў, ЦК нацкомпартыі і ЦК
ВКП(б) былі арганізаваны вытворча-галі-
навы аддзелы. Мелася на ўвазе, што ў
вытворча-галінавы аддзелах будзе скаан-
травана ўся работа ў цэлым па данай
галіне, г. зн. арганізацыя-партыйнай
работа, падрыхтоўка і размеркаванне
кадраў, агітацыя-масавая работа, вы-
творчая прапаганда, падзід за выканан-
нем партыйных рапіннаў адпаведнымі са-
ветскімі, гаспадарчымі аргану і партый-
нымі арганізацыямі.

Недахопы існуючай арганізацыі справы
зводзіліся да таго, што падбор кадраў,
які патрабуе накіравання з аднаго пінтра,
— бо справа падбору кадраў звязана з неаб-
ходнасцю скаантравалішы в адным месцы
ўсёе вопыт і ўсёе веданне кадраў, — у
гэтым і заключэнна майстэрства больш-
шэвіцкага кіравання, — справа падбору
кадраў аказалася распыленай паміж
пінтрамі вытворча-галінавы аддзелаў.
Гэта прывяло да няправільнага скаантрав-
ання кадраў, адсутнасці адзіных метадаў
вылучэння кадраў, а значыцца, да пра-
рыву па лініі падбору кадры. Распылен-
не падбору кадраў паміж рознымі вытвор-
ча-галінавы аддзелаў прывяло таксама

унутрыпартыйнай дэмакратыі ўмацавала
магутнасць нашай партыі. Партыя знахо-
дзіцца на шляху да поўнай актывізацыі
партыйнай масы, а гэта ёсць найважней-
шая умова для ажыццяўлення партыйнай
і палым і кожным камуністам у пасобку
сваёй авангардай ролі ў масах, а значы-
цна і для далейшых перамог сацыялі-
стычнага будаўніцтва.

Партыя будзе і надалей развіваць і за-
беспечваць унутрыпартыйную дэмакраты-
ю, як сродак павышша актывнасці і
самадзейнасці членаў партыі, як сродак
аўчышчэння партыі ад варожай мэрай і
атраб'я. (Працяглыя апладэменты).

Калі некалькі год таму назад чуралі-
ся вылучаць на кіруючыю партыйную
работу людзей адукаваных і моладзе, а
школьнікі прама душылі малалыя кадры,
не лаучы ім павышша ўвучаць, то самай
буднай перамогай партыі з'яўляецца тое,
што партыі ўдалося, збавіўшыся ад шкод-
нікаў, расчысціць дарогу для вылучэння
выраспых за апошні перыяд кадраў і па-
ставіць іх на кіруючыю работу. У гэтым
залог сілы і непераможнасці нашай партыі.
(Бурныя апладэменты).

Недэмакратычна аказалася таксама прак-
тыка праверкі выканання партыйных ды-
рэктываў, якая распылена паміж рознымі
вытворча-галінавы аддзелаў. Гэтую ра-
боту неабходна таксама цэнтралізаваць у
адным месцы, змяніўшы ў адпаведнасці з
гэтым характар дзейнасці ЦК. Партый-
ны кантроль павінен быць дзейным, паві-
нен своечасова папрэджваць памылкі.

Правільны кантроль працужывае не
толькі праверку выканання дырэктываў,
але і праверку правільнасці тых ці і-
шых дырэктываў, неабходнасць замены іх
другімі.

Таварыш Сталін многа раз паставіў
нам раз'ясненні і раз'ясненне, што

«Кіраваць — гэта яшчэ не значыць
пісаць раз'ясненні і распыляць дырэктывы.
Кіраваць — гэта значыць пра-
вядзець выкананне дырэктываў, і не
толькі выкананне дырэктываў, але і са-

да шчучага разгароджання кадраў па
асобных палачках і ведамствах, у той
час, як правільны падбор кадраў патра-
буе ўмелага і гібкага манеўравання.

Многія з вас, таварышы, ведаюць са
сваёй практыкі, які распылена і рас-
членяна ў нас справа падбору кадраў.
У абкомах і крайкомах існуюць прыма-
словыя аддзелы, савета-гаспадарчых ад-
дзелаў, культурна-асветныя і ішч. Паміж
гэтымі аддзелаў ідзе барацьба і пінтра за
таго ці ішага работніка. Гэта шкодна а-
бавязна на справе вылучэння, падбору
і вылучэння кадраў.

Метадзана скарыстанне работнікаў у
аўтаномнасці з патрабаваннямі работы і са
зольнасці людзей неацэмна ў рамках
функцыянальнага размераблення справы
падбору кадраў.

Вопыт паказвае, што такая арганіза-
цыя партыйнага апарата нас заадавоў-
не можа.

У сувязі з гэтым і ўзнікае неабход-
насць стварыць у ЦК магутны апарат па
кадрах — Упраўленне кадраў, зольны
правільна, на-навуковаму, як гаво-
рыць тав. Сталін, вырашаць задачы пад-
бору і размеркавання кадраў, выздэліць
пінтра партыйна-арганізацыянага кіраў-
ніцтва ў спецыяльны арганізацыя-ін-
структарскі аддзел.

Цэнтральным Камітэтам за апошнія
два годы быў ужо прадыраты ў гэтым
напрамку рад мер, якія заключаліся ў
тым, што справа падбору і вылучэння кі-
руючых кадраў не толькі па лініі парт-
аргану, але і па лініі савета-гаспадар-
чых аргану, па ўсіх наркаматах, усё
больш і больш цэнтралізавалася ў сучас-
ным ААНО ЦК.

Гэтую перабудову справы падбору, вы-
лучэння і размеркавання кадраў неабход-
на прывесці ў духу ўказанняў, даных та-
варышам Сталіным у справаздачным да-
кладзе аб рабоце ЦК ВКП(б) на XVIII
з'ездзе партыі.

Дарэй, я хацеў-бы спыніцца яшчэ на
адным змяненні ў статуте, якое ўвоўна-
ва Цэнтральным Камітэтам на абмерка-
ванні XVIII партыйнага з'езда. Я маю
на ўвазе прапанову аб змяненні партый-
нага стажа, які патрабуецца ад таварышаў,
вылучаемых на кіруючыю партыйную ра-
боту — савратарыя абкомаў, гаркомаў,
райкомаў і т. д. ЦК прапануе змяніць
гэты пункт статута партыі з тым, каб
знізіць патрабаванні партыйнага стажа,
выхоцячы пры гэтым з неабходнасці ствары-
ць неабходныя ўмовы для вылучэння
на кіруючыю партыйную работу новых
кадраў партыйных работнікаў.

Гэтая прапанова мае вялікае прышчы-
пальнае і апрактычнае значэнне.

Таварыш Сталін у сваім дакладзе на
нашым з'ездзе з геніяльнай яснасцю сфар-
муліраваў залучу вылучэння новых кад-
раў.

«Задача, — як гаварыў таварыш
Сталін, — заключэнна ён ў тым, каб
арыентавацца альбо на старыя, альбо на
новыя кадры, а ў тым, каб трымаць
курс на спалучэнне, на з'яднанне ста-
рых і малалых кадраў ў адным агуль-
ным адрэскце кіруючай работы партыі
і дзяржавы».

Вось чаму неабходна своечасова і смела
вылучаць малалыя кадры на кіруючыю
работу.

Імяна своечасова і смела вылучаць
малалыя кадры на кіруючыю пасты, на-
шла партыя зольна дабіцца аднаго з
сур'езнейшых дасягненняў — вылучыць
на кіруючыю дзяржаўную і партыйную
работу больш поўназначна малалых больш-
шэвікоў — партыйных і прымаючых за
партыі.

Неабходна ўказаць на паленшанне
аказана састава нашых кіруючых кад-
раў. У саставе партыйных кадраў паві-
нася іпер ямазла людзей з вышпайшай
асветай, людзей культурных, ведаючых
адукаваных.

НЕКАТОРЫЯ ДАНЫЯ АБ КІРУЮЧЫХ ПАРТЫЙНЫХ КАДРАХ

Усяго	Малыя вышпайшы, несаветскія, неадукаваныя, неспрыялы асвету	Работы на сп-стываючы да вы-лучэння	Адука на ўзросце да 40 год	Адука на ўзросце ад 31 да 35 год	Па партыям з 1934 г. і пазней	
						Усяго
Састаў савратароў абкомаў, крайкомаў і ЦК нацкомпартыі	333	196	175	303	177	268
Састаў савратароў райкомаў, гаркомаў і акругомаў партыі	10902	3115	5248	10020	5649	10193
Састаў заадаваў аддзелаў абкомаў, крайкомаў, ЦК нацкомпартыі	510	327	231	469	263	431
		64,1	45,3	92	51,6	84,5

Увага: 1. Пазоўнік паказвае процанты.
2. Галюўная маса атрымаўшых вышпайшую асвету палае на скончыў-
шых ВНУ і ВПН ў 1934—36 г.г. і ў 1937—38 г.г.

Балі некалькі год таму назад чуралі-
ся вылучаць на кіруючыю партыйную
работу людзей адукаваных і моладзе, а
школьнікі прама душылі малалыя кадры,
не лаучы ім павышша ўвучаць, то самай
буднай перамогай партыі з'яўляецца тое,
што партыі ўдалося, збавіўшыся ад шкод-
нікаў, расчысціць дарогу для вылучэння
выраспых за апошні перыяд кадра

XVIII з'езд Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

Працяг даклада таварыша ЖДАНОВА на XVIII з'ездзе ВКП(б)

Зараз ва ўвесь рост перах нашай партыі ўсталі задачы арганізацыйнага ўмацавання калгасаў, пільнага кіраўніцтва калгаснай эканомікай, арганізацыі працы ў калгасах, саўгасах і МТС. Аб гэтых задачах ярака і пераканаўча таварыш на з'ездзе таварыш Андрэў.

Пры наяўнасці некаторай слабасці работы Наркамзема і Наркамсаўгасаў і пры ўмове, калі работа ў галіне сельскай гаспадаркі патрабуе выключнай увагі і клопату з боку мясцовых партыйных арганізацый, захаванне Сельгасадзела ў састане апарата Цэнтральнага Камітэта, крайкомаў і абкомаў з'яўляецца неабходным.

Неабходна таксама захаванне адзінства ЦК у сувязі з тым, што ў нас няма Саюзага Наркамзема і ў сувязі з неабходнасцю кантраляваць пастаўку работ на народнай аснове ва ўсіх рэспубліках, краях і абласцях.

У абкомах, крайкомах і ЦК накомпарты павінны быць створаны аддзелы: прапаганды і агітацыі, арганізацыйна-інструктарскі і сельгаскаспадарчы. Усе астатнія вытворча-гаспадарчыя аддзелы павінны быць скасаваны.

У райкомах і гаркомах неабходна мець аддзелы: прапаганды і агітацыі і арганізацыйна-інструктарскі.

Кіраўніцтва аддзеламі прапаганды і агітацыі і аддзеламі прапаганды і агітацыі і ЦК накомпарты павінны быць уключаны ў асобныя сакратарыяты.

Я думаю, таварышы, што няма неабходнасці, пасля таго, што ўжо мною сказана адносна задач у справе падбору кадараў і правяркі выканання, а таксама адносна задач прапагандысцкай работы, матываваць неабходнасць такой рэарганізацыі апарата ЦК і мясцовых партыйных арганізацый.

Структура апарата ЦК і мясцовых партыйных арганізацый, прапануючы на разгляд XVIII з'езда партыі, дазваляе забяспечыць ўмацаванне партыйнага кіраўніцтва рознымі галінамі нашай работы.

Ва ўмовах бясспраўнага ўздыму сацыялістычнай гаспадаркі, бясспраўнага палітычнага і культурнага росту рабочых, сялян і інтэлігенцыі, рэзка павялічваецца тэмпы партыйнага і дзяржаўнага жыцця. Для таго, каб ажыццявіць кіраўніцтва дзяржаўнымі і партыйнымі справамі, быстра рэагавалі на запысы, якія высювацца жыццём, і свчасова вырашаць неспешныя пытанні, неабходна дапоўніць існуючую схему цэнтральных арганізацый партыі — з'езд партыі, ЦК ВКП(б) — новым органам, — Усесаюзнай партыйнай канферэнцыяй. Гэта тым больш неабходна, што вялікі адрэзак часу паміж з'ездамі партыі абмяжоўвае магчымасць вылучэння на кіруючую работу, і ў асаблівасці ў ЦК ВКП(б), вырашэння кадараў работнікаў партыі, і даспярэжнага магла-б даць партыі такую магчымасць. У сувязі з гэтым насцяда неабходнасць дапоўніць схему цэнтральных арганізацый партыі — з'езд партыі, ЦК ВКП(б) — Усесаюзнай канферэнцыяй партыі, скажамсям не разей аднаго разу ў год з прадаўжэннем імясных арганізацый з тым, каб галоўнай задачай Усесаюзнай канферэнцыі быў абмеркаванне насуперам пытанні палітыкі партыі.

Усесаюзнай канферэнцыяй партыі трэба прадставіць права замены часткі членаў ЦК, г. зн. права вывалу з састава ЦК асобных членаў ЦК, якія не забяспечваюць выканання сваёй абавязкаў, які член ЦК, і замены іх новымі, але ў колькасці не больш адной пятай састава ЦК, выбранага з'ездам партыі. Канферэнцыя павінна мець састаў членаў ЦК з ліку кандыдатаў, выбраных з'ездам партыі і ўз'ем іх выбірае адпаведную колькасць новых кандыдатаў у члены ЦК.

Рашэнні канферэнцыі, за выключэннем рашэння аб выбары новых членаў ЦК і новых кандыдатаў у члены ЦК ВКП(б), павінны быць зацверджаны ЦК ВКП(б). Палітыка канферэнцыі, зацверджаныя ЦК ВКП(б), з'яўляюцца абавязковымі для ўсіх партыйных арганізацый. Дэлегаты канферэнцыі выбіраюцца на пленум абкомаў, крайкомаў і ЦК накомпарты. Члены ЦК, калі яны не з'яўляюцца дэлегатамі на пленум абкомаў і ЦК накомпарты, уключаюцца ў асобныя сакратарыяты і ўдзельнічаюць у работах канферэнцыі з правам дарадчага голасу.

Такая прылада, як прыклады з Кіраўскага завода і Яраслаўскага Гумакамбіната, можна прывесці дзесяткі і сотні. Завод «Калібр» і 1-шы Гадзінікавы завод у Маскве; палы рад авіяцыйных заводаў; рад металургічных заводаў; Харкаўскі завод «Свет шахтара»; завод «Норавое Соромо» ў Горкаўскай вобласці і многія іншыя прадпрыемствы таксама даюць прыклады правільнага спалучэння партыйнай і гаспадарчай работы ў жыцці першачасных партарганізацый.

Ва ўсіх рэспубліках, краях і абласцях знойдзецца нямала партарганізацый, якія з'яўляюцца ўстаноўлена правільна адносна да пытанняў гаспадаркі, наладзіць кантроль за станамі справы на вытворчасці і дапамагчы гаспадарчым выканання і перавыкананню праграмы.

Спаўняючы далей на вопыт партаргаў ЦК на аб'ектах заводах. Гэтым пытанню наадае выключнае значэнне таварыш Сталін. Таварыш Сталін прапанаваў усталяваць на аб'ектах заводах інстытут партаргаў ЦК і накіраваць у гэтых партаргаў кваліфікаваных інжынераў — спецыялістаў сваёй справы, добрых партыйцаў. Гэтае мерапрыемства цалкам сабе апраўдала і дала выключныя вынікі. На аб'ектах заводах стварыліся новы тры работнікі, якія спалучаюць партыйную работу з умемнам правярэннем тэ і іншае гаспадарчае аб тэхнічнае пытанне.

Вядома, што неўвуча ў тэхнічных і гаспадарчых пытаннях некаторых партыйных работнікаў было нарочу шкодна. Нашы першачасныя партыйныя арганізацыі — гэта праймае атры нашых прадпрыемстваў, гэта цвёт нашых прадпрыемстваў. Неабходна выкарыстаць усе вопыты гэтага перахода, якім з'яўляюцца камуністы на прадпрыемствах.

Для таго, каб правярэнне становіцца справы з выкананнем таго ці іншага адказнага захаду, з расхваленнем дырэктарскага фонда, са становішчам у рабочых інтэлігенцях, са становішчам у рабочых становах, трэба паклікаць на чату гэтаў вопыт партыйных арганізацый, усёціць большэвіцкім пражэктарам усе бачнае вытворчага жыцця прадпрыемства. Гэтым мы акажам велізарную дапамогу ўсёй справе гаспадарчага сацыялістычнага будаўніцтва.

У часе дыскусіі быў галас, што, моў, прадстаўленне права кантролю вытворчым першачасным партыйным арганізацыям — гэта б'е удар па азінаначалю. Мне здаецца, што тыя людзі, якія лічаць, што азінаначалю заключаецца ў тым, каб камандаваць заводам, без апыру на актыўнасць, нічога ў азінаначалю не разумеюць.

Наша совечка, большэвіцкае азінаначалю заключаецца ва ўменні распараджацца, ва ўменні арганізаваць справу, падрабавць кадры, даць правільную дырэктыву, патрабаваць справядлівасці, устанавіць безадказнасць і абавязкі. Але яны азначае, разам з гэтым, і ўменне апраўдаваць у гэтай рабоце на партарганізацыю, на актыўнасць прадпрыемства, на ўвесь калектыў прадпрыемства.

Таму, няправільны выказванні пагонят таго, што можна як-небудзь абыйсціся без кантролю з боку першачасных партыйных арганізацый. Дарэмна некаторыя гаспадарчыя б'е бачна таго кантролю.

У сувязі з гэтым насцяда неабходнасць больш дакладна вызначыць задачы рознага тыпу першачасных партыйных арганізацый і ў прыватнасці, такіх першачасных партыйных арганізацый, якія партыйная арганізацыя на вытворчасці (фабрыка, завод, саўгас, калгас) і партыйная арганізацыя наркамата.

За апошнія поўгода завод выконвае вытворчы заданні без перараскоку фонду зарплата пры значнай перапрацоўцы новых норм.

Партком Кіраўскага завода дапомаг дырэктару навести парадак у энергетычнай гаспадарцы завода, вылучыў на гэты ўчастак свежых людзей і дапомаг распарадкаваць канкрэтныя мерапрыемствы. У рэзультатзе завод з часю справіўся з урэзальным заданнем павялічання выпуску трактараў к вясновай сябры 1939 года.

Вось другі прыклад. Яраслаўскі Гумакамбінат 7 год не выконваў вытворчай праграмы. Дзякуючы работам Гумакамбіната, да кіраўніцтва якім некаторы час працаваў ворагі народа, адчуваўся ўсё краіна.

ЦК ВКП(б) дапомаг большэвіцкаму Гумакамбінату выкрыць і разграміць ворагаў нармат і патрабаваў найкарацейшымі тэрмінамі вывесці Гумакамбінат у лік перадавых прадпрыемстваў краіны. Партарганізацыя Гумакамбіната ўказанні ЦК ВКП(б) з часю выканала. Праграма IV квартала 1938 года на выпуску аўтаправаў была выканана камбінатам на 100 проц., у студзені на 106 проц., а ў лютым на 108 проц. Разам з гаспадарчымі поспехамі расла і партыйная арганізацыя. За чвэрць квартала партарганізацыя Гумакамбіната ўрасла больш, чым за парывання два год.

На чым аснованы поспехі партарганізацыі Гумакамбіната? Яны аснованы на правільным спалучэнні гаспадарчай і палітычнай работы партарганізацыі. Партарганізацыя Гумакамбіната так будвала сваю работу, што задача выканання вытворчай праграмы была паліна на ўзровень вялікай палітычнай задачай і на гэтым выхадзіўся ўвесь калектыў Гумакамбіната. Партарганізацыя так з'яўлялася ўсталяваць партыйныя кадры, што ёй удавалася далацца вельмі, што робіцца на любым участку прадпрыемства. Райком ВКП(б) і партарганізацыя не падмаілі гаспадарчага кіраўніцтва. Больш таго, ствараліся ўсе неабходныя ўмовы для ўсталявання самастойнасці і ініцыятывы працаўладкаў, але партарганізацыя была ў курсе кожнага кроку дырэктары і ў патрабныя моманты, добра вядома становіцца гаспадарчых спраў, накіроўвала вучыла, дапамагала гаспадарчым кіраўніцтвам.

Рэзка крытыкуючы распушчаны і безадказнасць, якія доўгі час прывідаўся ворагамі народа, партарганізацыя патрыятычна і маральна і палітычна кожнае гаспадарчага кіраўніцтва, кожнага работніка і служачага, якія часам працавалі на камбінате.

Такая прылада, як прыклады з Кіраўскага завода і Яраслаўскага Гумакамбіната, можна прывесці дзесяткі і сотні. Завод «Калібр» і 1-шы Гадзінікавы завод у Маскве; палы рад авіяцыйных заводаў; рад металургічных заводаў; Харкаўскі завод «Свет шахтара»; завод «Норавое Соромо» ў Горкаўскай вобласці і многія іншыя прадпрыемствы таксама даюць прыклады правільнага спалучэння партыйнай і гаспадарчай работы ў жыцці першачасных партарганізацый.

Ва ўсіх рэспубліках, краях і абласцях знойдзецца нямала партарганізацый, якія з'яўляюцца ўстаноўлена правільна адносна да пытанняў гаспадаркі, наладзіць кантроль за станамі справы на вытворчасці і дапамагчы гаспадарчым выканання і перавыкананню праграмы.

Спаўняючы далей на вопыт партаргаў ЦК на аб'ектах заводах. Гэтым пытанню наадае выключнае значэнне таварыш Сталін. Таварыш Сталін прапанаваў усталяваць на аб'ектах заводах інстытут партаргаў ЦК і накіраваць у гэтых партаргаў кваліфікаваных інжынераў — спецыялістаў сваёй справы, добрых партыйцаў. Гэтае мерапрыемства цалкам сабе апраўдала і дала выключныя вынікі. На аб'ектах заводах стварыліся новы тры работнікі, якія спалучаюць партыйную работу з умемнам правярэннем тэ і іншае гаспадарчае аб тэхнічнае пытанне.

Вядома, што неўвуча ў тэхнічных і гаспадарчых пытаннях некаторых партыйных работнікаў было нарочу шкодна. Нашы першачасныя партыйныя арганізацыі — гэта праймае атры нашых прадпрыемстваў, гэта цвёт нашых прадпрыемстваў. Неабходна выкарыстаць усе вопыты гэтага перахода, якім з'яўляюцца камуністы на прадпрыемствах.

Для таго, каб правярэнне становіцца справы з выкананнем таго ці іншага адказнага захаду, з расхваленнем дырэктарскага фонда, са становішчам у рабочых інтэлігенцях, са становішчам у рабочых становах, трэба паклікаць на чату гэтаў вопыт партыйных арганізацый, усёціць большэвіцкім пражэктарам усе бачнае вытворчага жыцця прадпрыемства. Гэтым мы акажам велізарную дапамогу ўсёй справе гаспадарчага сацыялістычнага будаўніцтва.

У часе дыскусіі быў галас, што, моў, прадстаўленне права кантролю вытворчым першачасным партыйным арганізацыям — гэта б'е удар па азінаначалю. Мне здаецца, што тыя людзі, якія лічаць, што азінаначалю заключаецца ў тым, каб камандаваць заводам, без апыру на актыўнасць, нічога ў азінаначалю не разумеюць.

Наша совечка, большэвіцкае азінаначалю заключаецца ва ўменні распараджацца, ва ўменні арганізаваць справу, падрабавць кадры, даць правільную дырэктыву, патрабаваць справядлівасці, устанавіць безадказнасць і абавязкі. Але яны азначае, разам з гэтым, і ўменне апраўдаваць у гэтай рабоце на партарганізацыю, на актыўнасць прадпрыемства, на ўвесь калектыў прадпрыемства.

Таму, няправільны выказванні пагонят таго, што можна як-небудзь абыйсціся без кантролю з боку першачасных партыйных арганізацый. Дарэмна некаторыя гаспадарчыя б'е бачна таго кантролю.

У сувязі з гэтым насцяда неабходнасць больш дакладна вызначыць задачы рознага тыпу першачасных партыйных арганізацый і ў прыватнасці, такіх першачасных партыйных арганізацый, якія партыйная арганізацыя на вытворчасці (фабрыка, завод, саўгас, калгас) і партыйная арганізацыя наркамата.

За апошнія поўгода завод выконвае вытворчы заданні без перараскоку фонду зарплата пры значнай перапрацоўцы новых норм.

Партком Кіраўскага завода дапомаг дырэктару навести парадак у энергетычнай гаспадарцы завода, вылучыў на гэты ўчастак свежых людзей і дапомаг распарадкаваць канкрэтныя мерапрыемствы. У рэзультатзе завод з часю справіўся з урэзальным заданнем павялічання выпуску трактараў к вясновай сябры 1939 года.

Вось другі прыклад. Яраслаўскі Гумакамбінат 7 год не выконваў вытворчай праграмы. Дзякуючы работам Гумакамбіната, да кіраўніцтва якім некаторы час працаваў ворагі народа, адчуваўся ўсё краіна.

ЦК ВКП(б) дапомаг большэвіцкаму Гумакамбінату выкрыць і разграміць ворагаў нармат і патрабаваў найкарацейшымі тэрмінамі вывесці Гумакамбінат у лік перадавых прадпрыемстваў краіны. Партарганізацыя Гумакамбіната ўказанні ЦК ВКП(б) з часю выканала. Праграма IV квартала 1938 года на выпуску аўтаправаў была выканана камбінатам на 100 проц., у студзені на 106 проц., а ў лютым на 108 проц. Разам з гаспадарчымі поспехамі расла і партыйная арганізацыя. За чвэрць квартала партарганізацыя Гумакамбіната ўрасла больш, чым за парывання два год.

На чым аснованы поспехі партарганізацыі Гумакамбіната? Яны аснованы на правільным спалучэнні гаспадарчай і палітычнай работы партарганізацыі. Партарганізацыя Гумакамбіната так будвала сваю работу, што задача выканання вытворчай праграмы была паліна на ўзровень вялікай палітычнай задачай і на гэтым выхадзіўся ўвесь калектыў Гумакамбіната. Партарганізацыя так з'яўлялася ўсталяваць партыйныя кадры, што ёй удавалася далацца вельмі, што робіцца на любым участку прадпрыемства. Райком ВКП(б) і партарганізацыя не падмаілі гаспадарчага кіраўніцтва. Больш таго, ствараліся ўсе неабходныя ўмовы для ўсталявання самастойнасці і ініцыятывы працаўладкаў, але партарганізацыя была ў курсе кожнага кроку дырэктары і ў патрабныя моманты, добра вядома становіцца гаспадарчых спраў, накіроўвала вучыла, дапамагала гаспадарчым кіраўніцтвам.

Рэзка крытыкуючы распушчаны і безадказнасць, якія доўгі час прывідаўся ворагамі народа, партарганізацыя патрыятычна і маральна і палітычна кожнае гаспадарчага кіраўніцтва, кожнага работніка і служачага, якія часам працавалі на камбінате.

Такая прылада, як прыклады з Кіраўскага завода і Яраслаўскага Гумакамбіната, можна прывесці дзесяткі і сотні. Завод «Калібр» і 1-шы Гадзінікавы завод у Маскве; палы рад авіяцыйных заводаў; рад металургічных заводаў; Харкаўскі завод «Свет шахтара»; завод «Норавое Соромо» ў Горкаўскай вобласці і многія іншыя прадпрыемствы таксама даюць прыклады правільнага спалучэння партыйнай і гаспадарчай работы ў жыцці першачасных партарганізацый.

Ва ўсіх рэспубліках, краях і абласцях знойдзецца нямала партарганізацый, якія з'яўляюцца ўстаноўлена правільна адносна да пытанняў гаспадаркі, наладзіць кантроль за станамі справы на вытворчасці і дапамагчы гаспадарчым выканання і перавыкананню праграмы.

Спаўняючы далей на вопыт партаргаў ЦК на аб'ектах заводах. Гэтым пытанню наадае выключнае значэнне таварыш Сталін. Таварыш Сталін прапанаваў усталяваць на аб'ектах заводах інстытут партаргаў ЦК і накіраваць у гэтых партаргаў кваліфікаваных інжынераў — спецыялістаў сваёй справы, добрых партыйцаў. Гэтае мерапрыемства цалкам сабе апраўдала і дала выключныя вынікі. На аб'ектах заводах стварыліся новы тры работнікі, якія спалучаюць партыйную работу з умемнам правярэннем тэ і іншае гаспадарчае аб тэхнічнае пытанне.

Вядома, што неўвуча ў тэхнічных і гаспадарчых пытаннях некаторых партыйных работнікаў было нарочу шкодна. Нашы першачасныя партыйныя арганізацыі — гэта праймае атры нашых прадпрыемстваў, гэта цвёт нашых прадпрыемстваў. Неабходна выкарыстаць усе вопыты гэтага перахода, якім з'яўляюцца камуністы на прадпрыемствах.

Для таго, каб правярэнне становіцца справы з выкананнем таго ці іншага адказнага захаду, з расхваленнем дырэктарскага фонда, са становішчам у рабочых інтэлігенцях, са становішчам у рабочых становах, трэба паклікаць на чату гэтаў вопыт партыйных арганізацый, усёціць большэвіцкім пражэктарам усе бачнае вытворчага жыцця прадпрыемства. Гэтым мы акажам велізарную дапамогу ўсёй справе гаспадарчага сацыялістычнага будаўніцтва.

У часе дыскусіі быў галас, што, моў, прадстаўленне права кантролю вытворчым першачасным партыйным арганізацыям — гэта б'е удар па азінаначалю. Мне здаецца, што тыя людзі, якія лічаць, што азінаначалю заключаецца ў тым, каб камандаваць заводам, без апыру на актыўнасць, нічога ў азінаначалю не разумеюць.

Наша совечка, большэвіцкае азінаначалю заключаецца ва ўменні распараджацца, ва ўменні арганізаваць справу, падрабавць кадры, даць правільную дырэктыву, патрабаваць справядлівасці, устанавіць безадказнасць і абавязкі. Але яны азначае, разам з гэтым, і ўменне апраўдаваць у гэтай рабоце на партарганізацыю, на актыўнасць прадпрыемства, на ўвесь калектыў прадпрыемства.

Таму, няправільны выказванні пагонят таго, што можна як-небудзь абыйсціся без кантролю з боку першачасных партыйных арганізацый. Дарэмна некаторыя гаспадарчыя б'е бачна таго кантролю.

У сувязі з гэтым насцяда неабходнасць больш дакладна вызначыць задачы рознага тыпу першачасных партыйных арганізацый і ў прыватнасці, такіх першачасных партыйных арганізацый, якія партыйная арганізацыя на вытворчасці (фабрыка, завод, саўгас, калгас) і партыйная арганізацыя наркамата.

За апошнія поўгода завод выконвае вытворчы заданні без перараскоку фонду зарплата пры значнай перапрацоўцы новых норм.

Партком Кіраўскага завода дапомаг дырэктару навести парадак у энергетычнай гаспадарцы завода, вылучыў на гэты ўчастак свежых людзей і дапомаг распарадкаваць канкрэтныя мерапрыемствы. У рэзультатзе завод з часю справіўся з урэзальным заданнем павялічання выпуску трактараў к вясновай сябры 1939 года.

Вось другі прыклад. Яраслаўскі Гумакамбінат 7 год не выконваў вытворчай праграмы. Дзякуючы работам Гумакамбіната, да кіраўніцтва якім некаторы час працаваў ворагі народа, адчуваўся ўсё краіна.

ЦК ВКП(б) дапомаг большэвіцкаму Гумакамбінату выкрыць і разграміць ворагаў нармат і патрабаваў найкарацейшымі тэрмінамі вывесці Гумакамбінат у лік перадавых прадпрыемстваў краіны. Партарганізацыя Гумакамбіната ўказанні ЦК ВКП(б) з часю выканала. Праграма IV квартала 1938 года на выпуску аўтаправаў была выканана камбінатам на 100 проц., у студзені на 106 проц., а ў лютым на 108 проц. Разам з гаспадарчымі поспехамі расла і партыйная арганізацыя. За чвэрць квартала партарганізацыя Гумакамбіната ўрасла больш, чым за парывання два год.

На чым аснованы поспехі партарганізацыі Гумакамбіната? Яны аснованы на правільным спалучэнні гаспадарчай і палітычнай работы партарганізацыі. Партарганізацыя Гумакамбіната так будвала сваю работу, што задача выканання вытворчай праграмы была паліна на ўзровень вялікай палітычнай задачай і на гэтым выхадзіўся ўвесь калектыў Гумакамбіната. Партарганізацыя так з'яўлялася ўсталяваць партыйныя кадры, што ёй удавалася далацца вельмі, што робіцца на любым участку прадпрыемства. Райком ВКП(б) і партарганізацыя не падмаілі гаспадарчага кіраўніцтва. Больш таго, ствараліся ўсе неабходныя ўмовы для ўсталявання самастойнасці і ініцыятывы працаўладкаў, але партарганізацыя была ў курсе кожнага кроку дырэктары і ў патрабныя моманты, добра вядома становіцца гаспадарчых спраў, накіроўвала вучыла, дапамагала гаспадарчым кіраўніцтвам.

Рэзка крытыкуючы распушчаны і безадказнасць, якія доўгі час прывідаўся ворагамі народа, партарганізацыя патрыятычна і маральна і палітычна кожнае гаспадарчага кіраўніцтва, кожнага работніка і служачага, якія часам працавалі на камбінате.

Такая прылада, як прыклады з Кіраўскага завода і Яраслаўскага Гумакамбіната, можна прывесці дзесяткі і сотні. Завод «Калібр» і 1-шы Гадзінікавы завод у Маскве; палы рад авіяцыйных заводаў; рад металургічных заводаў; Харкаўскі завод «Свет шахтара»; завод «Норавое Соромо» ў Горкаўскай вобласці і многія іншыя прадпрыемствы таксама даюць прыклады правільнага спалучэння партыйнай і гаспадарчай работы ў жыцці першачасных партарганізацый.

Ва ўсіх рэспубліках, краях і абласцях знойдзецца нямала партарганізацый, якія з'яўляюцца ўстаноўлена правільна адносна да пытанняў гаспадаркі, наладзіць кантроль за станамі справы на вытворчасці і дапамагчы гаспадарчым выканання і перавыкананню праграмы.

Спаўняючы далей на вопыт партаргаў ЦК на аб'ектах заводах. Гэтым пытанню наадае выключнае значэнне таварыш Сталін. Таварыш Сталін прапанаваў усталяваць на аб'ектах заводах інстытут партаргаў ЦК і накіраваць у гэтых партаргаў кваліфікаваных інжынераў — спецыялістаў сваёй справы, добрых партыйцаў. Гэтае мерапрыемства цалкам сабе апраўдала і дала выключныя вынікі. На аб'ектах заводах стварыліся новы тры работнікі, якія спалучаюць партыйную работу з умемнам правярэннем тэ і іншае гаспадарчае аб тэхнічнае пытанне.

Вядома, што неўвуча ў тэхнічных і гаспадарчых пытаннях некаторых партыйных работнікаў было нарочу шкодна. Нашы першачасныя партыйныя арганізацыі — гэта праймае атры нашых прадпрыемстваў, гэта цвёт нашых прадпрыемстваў. Неабходна выкарыстаць усе вопыты гэтага перахода, якім з'яўляюцца камуністы на прадпрыемствах.

Для таго, каб правярэнне становіцца справы з выкананнем таго ці іншага адказнага захаду, з расхваленнем дырэктарскага фонда, са становішчам у рабочых інтэлігенцях, са становішчам у рабочых становах, трэба паклікаць на чату гэтаў вопыт партыйных арганізацый, усёціць большэвіцкім пражэктарам усе бачнае вытворчага жыцця прадпрыемства. Гэтым мы акажам велізарную дапамогу ўсёй справе гаспадарчага сацыялістычнага будаўніцтва.

У часе дыскусіі быў галас, што, моў, прадстаўленне права кантролю вытворчым першачасным партыйным арганізацыям — гэта б'е удар па азінаначалю. Мне здаецца, што тыя людзі, якія лічаць, што азінаначалю заключаецца ў тым, каб камандаваць заводам, без апыру на актыўнасць, нічога ў азінаначалю не разумеюць.

Наша совечка, большэвіцкае азінаначалю заключаецца ва ўменні распараджацца, ва ўменні арганізаваць справу, падрабавць кадры, даць правільную дырэктыву, патрабаваць справядлівасці, устанавіць безадказнасць і абавязкі. Але яны азначае, разам з гэтым, і ўменне апраўдаваць у гэтай рабоце на партарганізацыю, на актыўнасць прадпрыемства, на ўвесь калектыў прадпрыемства.

Таму, няправільны выказванні пагонят таго, што можна як-небудзь абыйсціся без кантролю з боку першачасных партыйных арганізацый. Дарэмна некаторыя гаспадарчыя б'е бачна таго кантролю.

У сувязі з гэтым насцяда неабходнасць больш дакладна вызначыць задачы рознага тыпу першачасных партыйных арганізацый і ў прыватнасці, такіх першачасных партыйных арганізацый, якія партыйная арганізацыя на вытворчасці (фабрыка, завод, саўгас, калгас) і партыйная арганізацыя наркамата.

За апошнія поўгода завод выконвае вытворчы заданні без перараскоку фонду зарплата пры значнай перапрацоўцы новых норм.

Партком Кіраўскага завода дапомаг дырэктару навести парадак у энергетычнай гаспадарцы завода, вылучыў на гэты ўчастак свежых людзей і дапомаг распарадкаваць канкрэтныя мерапрыемствы. У рэзультатзе завод з часю справіўся з урэзальным заданнем павялічання выпуску трактараў к вясновай сябры 1939 года.

XVIII з'езд Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ тав. МЕХЛІСА

У рады ВКП(б) у 1937 годзе 13.158 чалавек. У 1938 годзе паліторганы часна-на-большэвіцка выконвалі прыкрасы ПК ВКП(б) аб прыёме чырвонаармейцаў у партыю і ўмацаванні партарганізацыі РСЧА. Усяго за год прынята ў члены і кандыдаты ВКП(б) 101.310 чалавек, а за студзень 1939 года прынята 10.581 чалавек.

Паліт партыйнай арганізацыі РСЧА стала значна больш публічнай і ў яе складзе павялічылі чырвонаармейцы і не ў малой колькасці. Таварышы дэлегаты! Палітработнікам дазваляцца не да твару. У нас яшчэ многа нехорошаў у рабоце, асобна палітработнікам дапусканьне суб'ектыўных практычных памылак. Але па большэвіцкаму выхаванню нашых караў, па вучбоў чырвонаармейцаў і нас вядзецца велькі і сур'ёзная работа. На рашэнні ПК ВКП(б) мы прыступілі да выпуску спецыяльнага журнала «Політучеба чырвонаармейцаў». Выход у свет «Баратка курса гісторыі ВКП(б)», гэтага выдатнага сталінскага таварыша і пазаручна партыі, дапамога партыйным і непартыйным большэвікам РСЧА сур'ёзна павялічыць свой іхны і тэарэтычны ўзровень.

Пару заўваг абна школьніцтва ў прапалітандыйскай рабоце, якое ліквідавана толькі ў 1938 годзе. Існавала практыка, паводле якой адначасова, на пэрыяды атрыманні ад пазаручна палітработніцка рат. батарэй, аскарыжылі і т. п. Рабілася гэта пад сцягам марксісцка-ленінскай вучбы. У сацыялістычнай вучбы вайнаўназначыў камандзіраў адраўвалі ад пазаручна і сядзелі на школьнай парты. Гэта прыводзіла, вядома, да таго, што палітандэа баява падрыхтоўка. Далей, пад вынаш павышэння граматнасці чырвонаармейцаў, іх адраўвалі ад стравяных запяткаў на многія гады. Напэва, работа дэмакратычных партыйных школ была так арганізавана, што камандзіраў і камсомольцаў адраўвалі ад стравяных запяткаў. Усяму таму накладзе капен па ўказанню Народнага Камісару Абароны таварыша Варашылава.

Многа нехорошаў у рабоце нашых партыйных камісій. Паліторганы і партыйныя арганізацыі часта называлі лёгкадушно адносіцца да выключэння людзей з партыі. Партыйнай камісіі пры Палітупраўленні РСЧА прыходзіцца аднаўляць да 50 проц. неправільна выключэнняў, а тав. Шпірату са свайго боку ўносіць падраўні ў нашу работу. Мы павінны прызнаць, што колькасць неправільна выключэнняў з партыі велькі велькі.

Быў у нас і такі крок выключэння выключэння з партыі. Уважана асоба аднаго аднаго палка запяці камісару, што ён хоча забраць пачаткі клубу папартыі Рабінава. Камісар Гашынецкі шпануў аб гэтым партыйнай арганізацыі, і Рабінаў быў выключаны пазаво партарганізацыі з партыі. Неўзабаве выключылася, што Рабінаў пазаручна большэвік і што асоба хаче ўзяць яго... да сябе на работу. Намылка была выпраўлена, але тав. Рабінаў шкат хавалася.

На неправільнае выключэнне скарыжыла праз аўды, які быў выключэння з партыі ў 1935, 1936, 1937 гг., калі хва-лі-дзе аўдывалі ворагі. У 1938 г. партка-місія пры Палітупраўленні РСЧА разар-вала больш скары на неправільнае выключ-чэнне, чым за чатыры палітработніцкі год, разам узяты. Каб пачаць з усімі аўдыскамі ў выключэнні камуністаў з партыі, ударыць па бяздзінна-бюракратыч-ных адносінах да жыцця чалавека і да-кладна прасевіць ў жыццё паставоу сту-дэнцкага Пленума ПК ВКП(б) мы абав-язалі паліторганы ўсіх аўдыскаў скла-дзіць партыйныя акты і на іх абмерка-ваць работу парткамісій. Усім нам, ар-мейска большэвікам, пара па-сталіко адно-сіцца да жыцця чалавек, не дапускаць выключэння чалавека на пятаках у за-казуках, а хваіцьчы толькі на аснове дакументаў і фактаў.

Некалькі заўваг аб камсомольцах РСЧА. Таварыш Варашылаў дастойна на-звае іх залатым фондам у абароне на-шай краіны. За адзін толькі год, — я маю на ўвазе апошні, — колькасць кам-сомольцаў у РСЧА больш чым падвоілася. Скажаць тут разгром змоўшыцаў, якія тармазілі прымч чырвонаармейцаў у кам-сомол і перашкаджалі выхаванню кам-сомольцаў. Наглядзе гамарнікўскіх банды-таў дайшла да таго, што ў Палітупраў-ленні РСЧА не аказалася к 1938 году ні аднаго палітработніка, які-б займаўся камсомольскай справай. Не лепш было становішча і ў палітупраўленнях акруг. Зараз справа змянілася, аднак тра-ба яшчэ ўзмацніць працаваць над вы-хаваннем нашых выдатных камсомольцаў.

Велізарны ўплыў у справе паважэння работы з камсомалам, у яго росце аказалі ўсёармейская камсомольскага нарада, скла-дзена па рашэнню Цэнтральнага Камітэта, да ініцыятыў т. Андрэева. У бягучым го-дзе разам з малымі пазаручнем да нас прыбылі велізарны лік камсомольцаў. Кра-іна працуе па нас выдатна. Зараз у РСЧА камсомольцаў у некалькі раз больш, чым уся колькасць польскай арміі мірнага часу. (Апладысменты). У РСЧА камсомоль-цаў з сярэняй і вышэйшай асветай больш 150 тысяч чалавек.

Вось адзін з рэзультатаў сацыялістыч-най культуры рэвалюцыі ў краіне. Які неба ад зямлі, так Рабоча-Сялянская Чыр-воная Армія адраўвалася ад царскай арміі. Партыйная праславіла срод кам-сомольцаў даволі высокага. За апошні год яна больш чым падвоілася. Але на гэтым мы спынаваліся не павінны!

Камсомол даваў і дае арміі вядліку колькасць палітработнікаў. Я маю на ўва-зе ў першую чаргу інстытут намеснікаў палітработнікаў. Як вядома, у 1938 годзе ПК ВКП(б) дазволіў нам назначыць камсомоль-цаў на месніцы палітработнікаў. Гэта выдатны сталінскі атрап палітработнікаў, які існуе ўсяго адзін год, сабе бліскача апраўдаў. Намеснікі палітработнікаў жы-ццём разам з чырвонаармейцамі ў казармах, ве-даюць быт і запысы чырвонаармейцаў і карыстаюцца срод іх велізарным аўтары-тэтам.

Аб баявых якасцях намеснікаў паліт-работнікаў гаворыць такі факт: за праўлены

гераям ля возера Хасан урад узнагародзіў арман Леніна двух намеснікаў паліт-работнікаў, арман «Чырвоная Сцяга» — 30 на-меснікаў палітработнікаў, арман «Красной Звезды» — 16 намеснікаў палітработнікаў, арман «За отвагу» — 20 намеснікаў палітработнікаў, арман «За боевы заслугі» — 9 намеснікаў палітработнікаў. Намеснік палі-тработніка тав. Бамбураў узнагароджана ура-дам званнем Героя Советскага Саюза. (Апладысменты).

Наша армія моцная, таварышы, і не-пераможна сваім рэвалюцыйным духам і той пераходнай тэхнікай, якой яе ўзброілі сталінскія пяхоткі. Нядаўна японская ваясчына на загавор з гер-манскімі фашыстамі захачела прапачуць нас на вышыні Заазэрнай, за 10 тысяч кіламетраў ад Масквы. Вышла, таварышы, што прапачулі мы японцаў і прытым групіроўка пачыналі зарывацца аграр-наў. Японскі насол Сігеіму на ўвесь свет прагавяў, што вышыня Чайкуфы будзе ўзята сілай. Правакацыя сапраўды была ажыццэвана. А які яе фінал? Тройчы бегав Сігеіму да нашага Народна-га Камісара па замежных справах з просьбай аб пераміры. Мы загідзілі смі-нкі ваясчыні дзеяні толькі тады, як з ганьбой выгналі з савецкай зямлі японскіх захватчыкаў. Не ад добрага жыцця Сіге-іму бегав да Літвына на наклон і там-біў «японскае воінства». Справа ў тым, што Квантунская армія абнаслаўлена пад ударам чырвонаармейскіх пяхоткі. Гэтым абнаслаўлена салто-маргале Сігеіму, яко-му моцны пазаручніц дэпеша агра-баты.

Каб мець уяўленне аб пастроях нашай арміі ў часе хасанскіх баёў, я прывячу некалькі дакументаў.

Вось мітынг разведвальнай роты палка чырвонаармейцаў. Іх рашэнне каротка:

«Мы, байцы, камандзіры і палітработнікі часці, запэўняем наша камандаванне, што абавязак па абароне радзімы мы выка-наем так, як належыць шчырым патры-ётам нашай радзімы. Японцы не раз пра-бавалі парушыць нашу мірную працу, на-ша мірнае жыццё. Няма больш цяперня, прышоў нанец яму. Прышоў час паноч-ка з японскімі гадамі. На наша шчасце вывала быць у тым рашучым баі, які аб-язвае зарывацца самураў. Інучы ў бой, мы ў сэрцах хаваем імя таго, хто даў нам шчаслівае жыццё, хто вядзе нас ад перамогі да перамогі — гэта Сталін». (Бурныя апладысменты).

У першыя дні баёў у вышыні За-азэрнай многія савецкія грамадзяне ра-палілі, што нейкая паштова станцыя ля Хасан павіна быць і таму прасылалі пратэстычныя тэлеграмы па такому адр-асу: «Далей Ухола, паштова станцыя возера Хасан». (Смех).

Наш чырвонаармейскі пісьмо якога я за-чытаю, даў свой зваротны адрас: «Набл-зу возера Хасан». Гэты дакумент велькі характэрны, ён паказвае, які кроўна зья-зана Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія з усім народам.

Пісьмо яго гаворыць:

«Дзень добры, паважаемы калгаснік Баладарскай МТС і МТМ. Па-першае, па-ведомаму, што я ў сучасны момант зна-ходжуся на Далёкаўсходнім фронце. 30 ліпеня сутыкнуўся з японскімі войскамі, якія ўтаргалі на савецкую зямлю і за-нялі вышыню Заазэрную і сонку Безы-мянную, дзе ім удалося забатраніраваць, і яны марылі, што пераможны. Але калі партыя і Урад далі загад — граміць японскіх самураў, якія ўтаргалі на на-шую тэрыторыю, гэты загад быў выканан перад усім народам нашай краіны ў най-караёўшых тэрміах, у 3—4 дні. Іх ко-лонт не мала, а калі пачыналі нашы саўдзінныя сакалы і пайлі калоны танкаў, пайлі чырвонаармейцы, то ў японскага палка Сігеіму адрасу закруціла ў жываце і ён звярнуўся да таварыша Літвінава, каб спыніць ваясчыні хваіні і аднавіць граміць мірных сялякаў, і пайшоў на ўсе ўмовы, якія яму прапачуваў Савецкі Савоз».

Перадачы чырвонаармейскае прыві-танне сваім прыяцелям і блізкім, ён па-пісваеца:

«Вам вядома член работай сягі Ра-зуніны». (Апладысменты).

Вось другі выдатны дакумент, адраў-лены ў Беларусь. Аўтар яго — камандзір узвода лейтэнант Матвеенка.

«Уся краіна, — піша Матвеенка, — сачыла за баімі, якія разгарнуліся ля во-зера Хасан. Японская ваясчына права-дзіла нас на бой. Яна прапачула сваю брудную фашысцкую лапу на нашу зям-лю і пачынаў пачынаць разбураць. Фашысцкія націжнікі прапачулі. Яны атрымаўлі та-кі апар, што не далічыся ў сваіх ра-дах тысячы белапалітцаў і за калю на-шай крыві паллаліся пудамі самурай-скай крыві. Яны ачудзілі сілу і магутнасць нашай Чырвонай Арміі. Я давер' партыі і Урада апраўдаў. Мой узвод і мой такт выдатна былі. Мы вывелі са строю 8 японскіх гармат і велізарную колькасць самураў».

Сваё пісьмо да калгаснікаў Матвеенка канчае словамі: «Дружна калектывам бу-дуйце культуранае, замочнае жыццё для ўсіх калгаснікаў. Дазвольце запішыць, што Ваш член калгаса абараняе Вашу чэ-стную мірную працу. Ваш член калгаса — Матвеенка».

Таварышы! Камандзіры і чырвонаар-мейцы, не камандыраваць і раён дзеючых часцей, прыслыкалі тысячы ўмольваючых пісьмо, у якіх прасілі пачаць іх у бой.

Вось лакалічнае пісьмо групы танкі-стаў:

«Мы, малодшыя камандзіры звыштэр-міновай і тэрміновай службы — танкісты, выхаваныя ленынскім камсомалам — камандзір танка Агаркаў В. М., мех. ва-дзіцель Жыцнён Н. С. і кам. башні Ру-мышчэў С. М., авалодзшы гэтай грознай машынай, гарым жадаем развіць зар-ываючыся японскіх самураў і не можам сядзець спачонна ў гэты грозны час.

Прасім Ваенны Совет 1-й Арміі Чыр-воная Армія Далёкаўсходняга Фронта паслаць нас на поле бою. Мы вяртаемся перад радзімай, перад партыяй, перад урадам, што за сваіх таварышаў адмо-

вімі і будзем багітасна знішчаць фа-шысцкіх гадаў.

Прасім не адмовіць у просьбе. Камандзір машыны АГАРАУ. Мех. вадзіцель ЖЫЦНЁУ. Камандзір башні РУМЯНЦЭУ.

У часе баёў партыйныя і камсомоль-скія арганізацыі атрымаўлі тысячы заў-з прасьбы камандзіраў і чырвонаар-мейцаў прыняць іх у партыю і камсомол. Паліторганы дзеючых часцей аказалі непадрыхтаванымі, яны не захваілі з сабой дастатковую колькасць партыйных і камсомольскіх дакументаў. Нашым саў-дзінным дэткам прышлося і тут параца-ваць і даставіць у дзеючы час неаб-ходныя дакументы, а таксама газеты. Неўзабаве пачыналі і свае ваяскае га-зета, якая выдывалася палітандэа Н-ска-га корпуса. «На абарону Радзімы».

Вось некамуры з чырвонаармейскіх пісьмо:

«У КОМСАМОЛЬСКУЮ АРГАНІЗАЦЫЮ Н-СКОЙ РОТЫ

ОБС— 40. А.д. Балеснікав Вадзіла. ЗАЙВА

Прашу камсомольскую арганізацыю ро-ты даць мне рэкамендацыю для ўступ-лення ў кандыдаты ВКП(б). Абараняючы са зброй у руках неадэкватнась гва-ніці Савоза, я хачу, калі прывядзеца ме-рцы, то толькі камуністам.

Член ВЛКСМ з 1929 г. 16 лютага.

Білет № 628673 КАЛЕСНИНАУ В.з.

За дзень да генеральнай атакі, 5 жніў-ня, т. Шчыдлоўскі падае такую заяву:

«У партыю пры часці 6820.

ЗАЙВА

Я, як і ўсе таварышы, тым больш камсомольцы, удзілічы стэлаўваюся аб-станоўку, лічу неабходным лічце раз павердзіць сваю адданасць нашай пар-тыі Леніна—Сталіна. Я ў гэты баявы дзень прашу партыю прыняць мяне ў кандыдаты партыі.

Усе патрабаванні выглама толькі па-статуту, толькі выдатна. Абавязуюся гра-міць ворага багітасна, быць толькі ў перадавых рыхах, аддаць усё за абарону радзімы, за яе перамогу.

Прашу не адмовіць.

Шчыдлоўскі».

Я павінен знаёміць в'езд яшчэ з ар-ман дакументам, які які мог-бы ў ст-раз памочыць.

«Мне 28-ы год, — піша ў сваёй зая-ве лейтэнант Готаў, — праху я і яшчэ нямаю, але ўсё гэта невялікае жыццё я часна прапачу для радзімы, для наро-да. Мыслямі, усёй сваёй істотай я да-ю ў большэвіцкай партыі. Пяер, калі я абараняю граміць ад варажых пачынаць, я хачу быць камуністам. Прашу прыняць мяне ў рады ВКП(б) — і, калі варожая нур'я сраць мяно на поле бою, прашу лічыць мяне большэвіком». (Працяглыя апладысменты).

Глова, гэтага выдатнага большэвіка, прыняў ў партыю 4 жніўня. Партыйны білет ён не паспеў атрымаць. 6 жніўня ў бах за вышыню Заазэрную гэты до-блесны сын радзімы, камуніст загінуў тэраінай смерцю. Байцы часці, у якой служыў Готаў, будучы дога шанаваць паміць сваё таварыша.

У палках 40-й дывізіі было разгорнута саборніцтва — што першы паставіць сіл на вышыні Заазэрнай. Чэсь гэтага вывала на колю лейтэнант Машлява з групай байцоў, які прысутнічае на па-шым з'ездзе. Тав. Машляк — сакратар партыйнага бюро палка. Ён прасадзіў сваю партыйную арганізацыю і свой полк. Ні гэта не сведчыць аб авангарды ў бо-лі, якую адзіралі камуністы ў ра-дах на вышыні Заазэрнай. Прыток у партыю і ў камсомол — лепшая атэстацыя на-шым камуністам і камсомольцам, якія змагаліся ля Заазэрнай.

У часе баёў за вышыню Заазэрную я знаходзіўся на Далёкім Ухолазе. Нагу-ральна, што мяне папачула ў дзеючы часці. Я пытаў чырвонаармейцаў: та-варышы, скажыце, ці ведаеце, якія за-дачы вам паставлены. І чырвонаармейскі аказалі: «Ведаем, таварыш чырвонаар-мейскі камісар, японцы нам паралам за-даўжалі, пара разлічыцца». (Смех, апла-дысменты).

Калі тав. Штэрт адраўваўся для пера-гавораў з японцамі і на Заазэрнай спы-таў групу чырвонаармейцаў, ці ведаюць яны аб пераміры, ці задаволены, то тра-ры ў гэты байцоў былі даволі хурмы. Спачатку нашы таварышы меркавалі: мо-жа быць, у чырвонаармейцаў нехаче прапачуць, можа быць чорт нехаче, шы-талі чырвонаармейцаў, ці ўсе прапачу-ты яны атрымаўлі. Пасляваў алказ — не ў прапачуць справа, у нас быў свой план. Які-ж план быў у нас, таварышы бай-цы? — А план такі: парухнуць япон-цаў так, каб яны ахаваліся хоць-бы да Харбіна і не адважаліся больш на ст-роўжышчы. (Працяглыя апладысменты). З гэтым неразумны сусед не можа не лі-чыцца.

Калі японцы захваілі вышыню Заазэр-ную ў групу нашых гераічных патрыя-тыкаў, яны паспалі змяніць назву вы-шыні Чайкуфы на «Сейоўзан», і зраду-мела, пачуць аб пераможнасці сваёй зброі. У пераказе на рускую мову «Сейоўзан» азначае: «Гара справядлі-васці і храбрасці». Па-мойму, надрука-ваў назву далі, бо і справядлівасці і хра-брасці аказаліся на старане Рабоча-Ся-лянскай Чырвонай Арміі. (Смех, апладыс-менты).

Аскадзілішыся на ўвесь свет, япон-ская ваясчына стала выкручывацца. Тра-ба было некад перад сваёй краінай ачы-тацца. І вое ў сваіх газетах яна стала пісаць, што ёй пераможкі дожджы. Але яна не сказала толькі насельніцтву, аб якім дажджы ідзе гутарка. Аставіла на савецкай тэрыторыі ёй сапраўды перамо-кі дождж, толькі сніговым, выкіданым варажыцкімі залпамі. (Працяглыя ап-ладысменты).

Таварышы дэлегаты, няма лепшага байца ў свеце, чым наш чырвонаар-мейскі нашата ваяска неперажома са-савецкага народа. (Апладысменты). Перад намі стаць толькі адна: не заставіцца, улоўра прапачуць над павышнем ба-воім падрыхтоўкі нашата байца ля таго, каб ён заўсёды і ўсюды з малой кроўю знішчаў ворага.

Бай паказалі нашых выдатных, велькі добрых камандзіраў, партыйных і непар-тыйных большэвікаў, якія любяць сваю ваяска партыю Леніна—Сталіна, сваю радзіму і гатовы, калі патрэба будзе, памерць за яе. Бай паказалі, што выраса большэвіцкага каторта камісараў, людзей сталінскай загартыі, ваяска, зоркіх вартавых Сталінскага Цэнтральнага Камі-тэта і Савецкага Урада.

Каб знішчыць небяспеку ішчэзаймай капіталістычнай інтэрвенцыі, траба зні-чыць капіталістычнае аружэнне, сказа-но ў «Кароткім курсе гісторыі ВКП(б)». Не за гарамі, таварышы, той час, калі пача армія, інтэрвенцыя на пачу-ноўчай у ёй ізаляцыі, у адказ на нагуло вылазку ворага дапамога рабочым краі-наўсараў вызваліцца ад іга фашызма, ат іга капіталістычнага рабства і жыццёва капіталістычнае аружэнне, аб якім га-варыў таварыш Сталін. (Бурныя апла-дысменты).

Няхай жыве наша партыя Леніна—Сталіна, партыя сусветнай пролетарскай рэвалюцыі!

Няхай жыве наш правядзіў наставіць, пятай жыве веча наш родны Сталін! (Бурная, дога не змаўчаючая авацыя. Воклічы: «Ура», «Няхай жыве наш родны таварыш Сталін!»).

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

аб ходзе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы ў калгасах рэспублікі на 15 сакавіка 1939 г.

(у прапачах да плана)

Table with columns: Область, У тым ліку: Калгасах, Саўгарах, Авіацыйна-навігацыйна-рамаў і прад. да зава-дзана, Завышана насення шматгадовых траў, Завышана насення, Выхавана плад аграды.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

Замежны друк пашырае чуткі, бышам Савецкі Урад нядаўна прапачуваў Польшчы і Румыніі сваю дапамогу на вы-пад, калі яны зробіцца афарамі атрэсі. ТАСС упавіжанаваж заявіць, што гэта не адпавядае рэчаіснасці. Ні Польшча, ні Румынія за дапамогу да Савецкага Урада не звартаўліся і аб якой-небудзь патражоваў іх небяспечна яго не інфармавалі. Верна толькі тое, што 18-га гэтага месяца бры-танскі Урад, паведаміўшы Савецкі Урад, што беш сур'ёзныя паставы апааса наслала над Румыніяй, запятаў аб магчы-май пазіцыі Савецкага Урада пры такой аўтэаўтэннасці. Савецкі Урад, у адказ на гэтыя пытанне, высунуў прапачоу аб скакінамі нарады прадэставіў найбольш запытаўшых дзяржаў, а імяна Вяліка-брытанія, Францыя, Румынія, Польшчы, Турцыя і СССР. Такая нарада, па думцы Савецкага Урада, давала-б найбольшыя магчымасці для высянення сапраўднага становішча і вызначэння пазіцыі ўсіх я-ўдзельнікаў. Брытанскі Урад знашоў, ад-нак, гэтую прапачоу дачаснай.

ЗАРУБЕЖНЫЯ ВОДГУКІ НА НОТУ СОВЕЦКАГА УРАДА ГЕРМАНИИ

КИТАЙ ЧУНЦЫН, 21 сакавіка. (ТАСС). Буй-нейшыя кітайскія газеты на вядным мес-цы публікуюць поўны тэкст савецкай но-ты Германіі па пачату захвату Чха-Сла-вавіі. У кітайскіх кругах нота сустраэа з поўным задавальненнем.

ШВЕЦЫЯ СТАГОЛЬМ, 21 сакавіка. (ТАСС). Шведскі друк удзяе вядліку ўвагу па-зіцыі СССР і пытанні аб акупацыі Гер-маніяй Чха-Слававіі. Газеты выказваюць задавальненне вярда пазіцыяў, занятай Савецкім урадам у гэтым пытанні. Усе газеты публікуюць парабяжныя паведа-мленні аб адказе Савецкага ўрада на гер-манскія ноты і распавядаюць гэты адказ як важнейшую падзею дня. «Свенска дагбдагет», «Дагес ноктэрт», «Сопыал-дэмакратен» падкрэслівваюць, што зьяенні Германіі прадэставіўшы сабой «самаволь-ны, насильствены і агрэсіўны акт».

БЕЛЬГІЯ БРУСЕЛЬ, 21 сакавіка. (ТАСС). Усе бельгійскія газеты публікуюць на вядным месцы савецкую ноту Германіі. Газета «Пенд» дае гэты паведаманне пад за-галовак: «Ваяска акупацыі Чха-Сла-вавіі» — акт самавольства, пасілля і агрэ-сіі. Савецкі Савоз адмаўляцца прызнаць захват Чха-Слававіі.

ВАЕННЫЯ ПРЫГАТАВАННІ ВЕНГРЫ І РУМЫНІІ

ПАРЫЖ, 20 сакавіка. (ТАСС). Карэ-спандэнт агенства Гапас паведамае з Бухараста, што хоць у Румыніі мабіліза-цыя не аб'яўлена, тым не менш прыня-ты меры да павелічэння колькасці вай-ска. Часці арміі, распалажаныя на гра-ніцы, прыведзены ў бягую гатоўнасць. Прызваны шматлікія снімалыцы. Па неафіцыйнальній ацэнцы, румынская армія,

якая мае звычайна каля 200 тыс. салда-таў, даведзена да 300 тысяч.

ПАРЫЖ, 21 сакавіка. (ТАСС). 8 Му-кашова (Венгрыя) перадаюць, што вен-герская вайскі занялі ў Варпалкай Русі ўсе пунты на румынскай граміцы і ар-ганізавалі свае пасты на ўсёй тэрыторыі аж да польскай граміцы.

ГЕРМАНИЯ РЫХТУЕЦЦА ДА ЗАХВАТУ КЛАЙПЕДЫ

ЛОНДАН, 21 сакавіка. (ТАСС). Вар-шавскі карэспандэнт газеты «Дэйлі гер-альд» наведмае, што польскі Урад велькі занепакоен напружаным станові-шчам, што стварылася ў Клайпедзе (Ме-мелі). Спяржываюць, што Германія скла-пачвала многа войск за Усходняй Пру-сіі, бізка ад граміцы Клайпедскай воблас-ці. На думцы варшавскіх кругоў, калі Германія захавіць Клайпеду, то ў далей-шым яна паспрабуе ўстанавіць поўны кантроль над самою Літвой, а таксама Латвіяй і Эстоніяй. У заключэнне карэ-спандэнт дадае, што польскія войскі, раз-мешчаныя на польска-літўскай граміцы, значна ўзмацнены.

ЧУТКІ АБ ГЕРМАНСКИМ УЛЬТЫМАТУМЕ ЛІТВЕ

ПАРЫЖ, 21 сакавіка. (ТАСС). 3 Кауна-са паведамаюць, што вярнуўшыся сёння з Германіі літўскі міністр замежных спраў Урбінс неадкладна-ж прыняў гер-манскага пасланніка.

Затым міністр замежных спраў накіра-ваўся на пасяджэнне літўскага ўрада, якое сабралася пад старшынствам прэ-зідэнта рэспублікі Скегюны.

На сёння-ж сакавіка спешнае пася-джэнне літўскага парламента.

На вестках са звычайна асва